

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/II/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
 Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 536978 - Poštni t/rn 11234499

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Nedeljsko sonce oznanja

*Iščem lepote, a vsa mi je tuja...
- in vendar pomlad - a l e l u j a*
(Srečko Kosovel)

Prišla je ura, ko so pogledale proti nebu zakrvale oči in je vzkliknilo srce: »Elohi, Elohi, lama sabaktani!«
Razmere v svetu obetajo človeku in vesoljstvu tako prihodnost, da je »absurdna za razum in grozovita za srce«.

V dolgi procesiji, ki je hodila za Gospodovim križem letošnje postno obdobje, so bili zapuščeni in mučeni otroci ter še dolga vrsta ljudi. Starci in ženske s culami v rokah, pregnani in upognjeni so žalostno sledili procesiji - nikoli več ne bodo za svojim ognjiščem. Sledili so jim ponižani zaradi kršenja človekovih pravic, brezposelni, razlašeni rodovitne zemlje, izkoriščani, pozabljeni in žrtve neuspehov.

Procesija se je vila po zamegljeni cesti z nasičenim zrakom od izpušnih plinov, mimo počrnelih gozdov in onesnaženih rek.

Pesnik bi dodal:

»Vidim še globlje: črni razkol, stavba razbita v osnutku; vprašam se: bom li krepak dovolj, ko zavem se v bolestem trenutku?«

Čudna so pota človekova in nerazumljiva. Ali mora biti vsako odrešenje odkupljeno s krvjo?

Velikega petka je bilo treba za veliko nedeljo, smrti Boga samega je bilo treba, da je zazvonilo in zapelo ponižanemu človeku veličastno vstajenje.

Kristusova povečana človekova narava je obljuba za vsak kamen, za vsako cvetlico, za vsako molekulo in atom.

Iz spočite zemlje je vzkliklo preslavno jutro. Iz razoranih njiv puhti, na bogato cvetočem polju nedeljsko sonce oznanja svoje kraljevanje. Zacetevale so velikonočnice - prvi in ponosni cvetovi pomladi.

Iz bičanja in križanja je zrasel nov dan. Noč sodbe in obsodbe je za nami. Božje kraljestvo je v nas.

Dolžni smo to neusahljivo veselje prenašati tudi drugim - kot »priče tiste skrivnostne ljubezni, ki jo je Gospod s svojo smrtjo in vstajenjem razodel svetu.«

Zato pojmo h o s a n a i n a l e l u j a.

Marinka

Velikonočni čudež

Poplavila je davi duš globine povodenj napovedanih zaznanj in, žuboreča v bistri tok spoznanj, razblinila megljenost je davnine.

V davnine spanje, v sanjske naplavine si žarko šinil Ti, ko blisk z neba, zato se je razlil v temo sveta brezkončen slap svetlobe in vedrine.

Iz nočnih je ponorov v luči jasni ves kozmos zastrmel v privid blesteči; v veslanju sončnih žarkov si gorečih

predramil speče duše v zarji krasni: naj nas še danes drami žar ljubeči in bo minil trepet noči morečih.

Albert Miklavc

Italijo pretresa huda politična in moralna kriza

Zrušitev berlinskega zidu kot ideološkega in političnega simbola real-socialističnega sistema, ki je 45 let vklepal v svoj železni objem poleg Sovjetske zveze še vrsto drugih držav Srednje in Vzhodne Evrope, je najprej povzročila neposreden pretres v omenjenih deželah, na osnovi katerega so se rešile večdesetletnega komunističnega oklepa in stopile na novo, a težavno pot demokracije in strankarskega pluralizma. Države Zahodne Evrope pa so, nasprotno, v zadnjih desetletjih dosegle gospodarski razmah in s tem povezano blagostanje, delale načrte, kako bodo politično in gospodarsko prodirale v dežele nekdanjega vzhodnega tabora. Dejansko pa se je izkazalo, da zadeve niso tako preproste, kot so mnogi pričakovali. Poleg objektivnih težav s prilagajanjem novi geopolitični stvarnosti, je same zahodne evropske države zajel val dogajanj, ki med drugim prinaša tudi zahteve po spremembah tako na splošno političnem področju kot na njihovi notranji institucionalni ravni pa tudi na področju njihovega evropskega povezovanja. Videli smo, kako so francoski volivci čez noč pometli z vladajočo socialistično strukturo in jo zamenjali z zmerno desno vlado.

Poglavje zase je Italija. Stranke in njihovi predstavniki so se vdajali utvari, da bodo tudi po opisanih revolucionarnih spremembah v Vzhodni Evropi in bivši Sovjetski zvezi še naprej vedrili in oblačili kot doslej in si s poslovnimi stiki z njimi še utrdili svojo moč, kakor da vpliv omenjenih sprememb ne more zajeti tudi njih. Pri tem pa so se pošteno uštel. Politična kriza v Italiji se je zaostri-la in razširila še na politično-moralno področje. Več kot 40-letni način po-

litičnega vladanja je začel kazati velike pomanjkljivosti in razpoke, kajti ljudje so pod vplivom tudi zunanjih dogodkov začeli malo drugače razmišljati in glasneje zahtevati prepotrebne reforme, s katerimi je vodilni razred dolgo odlašal. Zato je povsem razumljivo, da je kriza najbolj občutno zajela vladne stranke in bo zlasti potem, ko se je najmočnejša opozicijska sila, komunistična partija, razkrla v dva dela. Dozorel je skrajni čas, da si država postavi nova pravila med strankami, kar pomeni, da se morajo odpovedati določenim prednostim, ki so jih uživali na osnovi logike hladne vojne med obema blokoma. V mislih imamo predvsem Krščansko demokracijo, ki je v povojnem času odigrala nadvse potrebno in pomembno vlogo pri ohranjanju in utrjevanju demokratske ureditve države. Prav zaradi te njene objektivne vloge (jez pred nevarnostjo komunistične prevlade) so jo na volitvah podprli tudi ljudje, ki se drugače niso prepoznali v njenih krščanskih navdihih, precej je bilo tudi takih, ki so glasovali zanjo iz oportunističnih razlogov, da so lahko bili deležni določenih koristi.

S padcem »berlinskega zidu« so se ustvarile nove razmere, zaradi katerih so se volivci začeli drugače obnašati in zahtevati spremembe. Odtod izreden uspeh protestniškega gibanja okrog Severne Lige. Obsežne sodne preiskave o podkupniškem sistemu so zadale odločilni udarec vodilnemu političnemu razredu. V vrtincu teh preiskav so se znašli najvidnejši politiki, podjetniki in upravitelji javnih ustanov, tako da se sedanja Amatova vlada le umetno drži pri življenju. Če se vrnemo h

KD, ji je nazadnje zadal hud udarec njen poslanec Segni, znani pobudnik referendumov, ki je po objavi vesti, da je v sodniške preiskave v zvezi z mafijo vpleten tudi sam senator Andreotti, sklenil zapustiti to stranko in ustanoviti novo stranko, namenjeno italijanskim katoličanom.

(se nadaljuje na 7. strani)

Katoliški glas po privatni televiziji

Privatna televizija Telechiara ima svoj sedež v Padovi in oddaja več ur na dan. Tej postaji lahko sledimo tudi v Gorici in v Trstu. Med drugimi je v programu te televizijske postaje vsako soboto ob 19.40 tudi pregled prvih strani katoliških tednikov; med te redno uvrščajo tudi Katoliški glas.

Tako si naš tednik utira čedalje širšo pot, da nas čimveč ljudi spozna.

Po praznikih...

Kristjani smo obhajali največji praznik leta: Vstajenje. Kako smo ga praznovali?

Iz raznih poročil, ki smo jih dobili, ugotavljamo, da je bilo po cerkvah več prisotnosti kot običajno. Lahko si postavimo domnevno vprašanje: ljudje čutijo negotovost, ki jih obdaja, zato čutijo potrebo po trdnih in nespremenljivih temeljih? Marsikaj se spreminja in pada, Kristusovo dogajanje pa je nespremenljivo. Skrivnostno, toda zgodovinsko. Lahko ga trenutno zavržemo, a se zopet in zopet vrača, kot se porajata dogodek in resnica.

V velikonočnih dogodkih so tri najbolj občuteni elementi: oljčna nedelja z oljkovo vejico, veliki petek in vstajensko obhajanje.

Kot rečeno, je bilo opaziti veliko prisotnost že na oljčno nedeljo, ko so ljudje segali po blagoslovljenih oljkovih vejicah.

Naši ljudje močno občutijo veliki petek, zato moramo še posebno poudariti ta dan.

Velikonočna vigilija na veliko soboto zvečer, ponekod v nedeljo zgodaj zjutraj, nam prinaša občuteno vstajensko procesijo. Letos jo je sicer preprečil težko pričakovani dež.

Poseben obred je blagoslov velikonočnih jedil, ki se trdno ohranja v navadi. Moti pa dejstvo, da ženske prinašajo k blagoslovu jedila v mrzlih in odvrtnih najlonskih vrečkah. Ostanimo pri stari navadi, ko so prinašali jedi za blagoslov v belem in celo okrašenem prtičku.

Slovesna maša na dan velike noči pa je res slovesna: zbor spremlja mašo v celoti, ponavadi nastopa s kakšno novo pesmijo; pisan okvir pri oltarju tvorita precejšnje število strežnikov in dolga procesija pri ofru.

Prijetno pa postane po maši. Ob tej priliki se srečujejo znanci in prijatelji, ki se sicer že dolgo ne vidijo; k maši prihajajo bivši župljani, ki stanujejo drugje. Starši ponosno pokažejo svoje majhne otroke, sledijo prisrčna voščila z zadnjimi novicami o družini ali o družbenem življenju.

Tudi to je velika noč. Toplo, prijetno srečanje ljudi: prej pri oltarju, po maši pred cerkvijo ali po domovih ob kavi, potem pa ob velikonočnem kosilu s prijatelji ali sorodniki.

Ob vsem tem pa bridka ugotovitev: upada število ljudi, ki zahajajo k spovedi ali, kakor pravimo danes, k zakramentu sprave; nekateri gredo celo k obhajilu brez spovedi.

Nujna je torej prevzgoja vernikov ali, kakor ji pravimo, reevangelizacija ali kateheza, da privedemo postopno naše ljudi do globljega, recimo kar teološkega obhajanja posameznih verskih praznikov, posebno največjih.

Velika noč, kot dan, je za nami, velikonočno obhajanje pa se obnavlja in ponavlja vsako nedeljo.

Ta dan naj bo za vsakega vernika nekaj svetega.

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Bela nedelja

18. aprila

Nedelja, 18. aprila, bo 2. veliko-nočna ali bela nedelja. Odkod to ime? Ves teden po Veliki noči so vsi krščenci, ki so prejeli krst v noči med veliko soboto in nedeljo, prihajali v cerkev v belih oblačilih. Na to nedeljo so ta oblačila odložili, odtod ji je ostalo ime.

Kaj je pravzaprav krst? Ali se zavedamo, da smo tudi mi prejeli krst? Da smo s krstom sprejeli nekatere obveznosti?

Krst je zakrament, ki zajame celotno osebo in ji podela novo življenje. Kdor prosi krst zase ali za svojega otroka, sprejema resno odgovornost. Ta odločitev zavezuje tudi vso župnijo.

Kristjan se pri krstu prerodi v novega človeka, v odrešenega človeka. Ko kristjan s krstom postane božji

otrok, božji posinovljenec, stopi v Cerkev, postane član božjega ljudstva, ud Kristusovega telesa, živi kamen Cerkev, svetišče Svetega Duha. Novi človek, oproščen greha, sestavlja eno samo telo skupaj s svojimi brati v krščanski skupnosti.

V zakramentih izkusimo božjo bližino, Bog postane navzoč v našem življenju in naši vsakdanjosti; vendar človeku le ob njegovem sodelovanju, ob njegovi iskreni volji in želji, poglobijo in tudi posredujejo vero. Če to velja za vse zakramente, velja še posebno za zakrament krsta. Dar vere, ki ga zakramenti prinašajo, mora v človeku vzkleti, zabrsteti in rasti ter dati končno svoj sad.

Ali so nam velikonočni prazniki pomagali, da smo se v veri utrdili in v njej rastle? **I.šk.**

Ali si se spomnil na svojo Cerkev?

Lansko leto je 180.000 vernikov nakazalo za podporo Cerkvi svoj prispevek, ki so ga odšteli pri prijavi davkov. Gre za prispevke, ki gredo izključno za vzdrževanje škofijskih duhovnikov, ki jih je v Italiji 38.000 in ki so v veliki večini v službi kot dušni pastirji (župniki ali kaplani). Rezultat ni slab, saj se je na ta način nabralo 45 milijard (10% več kot leto prej in povprečno 210.000 lir na darovalca). Med temi je bilo 50 tisoč novih darovalcev. Koliko jih je bilo med slovenskimi verniki? Statistike ne povedo.

S temi darovi Centralni inštitut za vzdrževanje duhovnikov nakazuje nagrado duhovnikom v dušnem pastirstvu, da dopolni njih druge dohodke za primerno življenjsko raven. Ti drugi dohodki so plače za katehete v šoli, pokojnine za penzioniste, prispevek župnije. Vse te osebne dohodke mora vsak duhovnik vsako leto javiti škofiji. Če ne dosejajo povprečnega dohodka za dostojno preživljanje, Centralni inštitut doda, kar manjka. Povprečni dohodek, ki naj bi ga vsak dušni pastir prejemal, je bil določen za letošnje leto v znesku 1.400.000 lir mesečno. Torej mesečna plača povprečnega delavca. Za ta dopolnila je Inštitut uporabil 698 milijard lir. To vsoto je zbral z 8 od tisoč, ki so jih verniki določili za Cerkev ob vsakoletni prijavi davkov, ter s prostovoljnimi prispevki za odštete pri davkih. Imejmo pred očmi, da s pridobljenimi sredstvi Cerkev ne podpira samo dušnih pastirjev, temveč tudi razne dobrodelne ustanove (Caritas, gradnja novih dušnopastir-

skih središč, pomoč Tretjemu svetu). Ko o tem pišemo, ne gre toliko za zbiranje denarnih sredstev, temveč predvsem za zburjanje čuta odgovornosti vernikov pri skrbi za njih dušne pastirje in za dobrotelost Cerkev. Vemo, da tudi za misijone ljudje veliko prispevajo. Tudi za begunce iz Bosne so bili velikodušni in so še. Temu dodajmo še podpiranje dušnih pastirjev in Cerkev tudi pri davkih. Svoj prispevek lahko nakazete direktno na škofiji.

Maša po radiu v Sloveniji

Od oljčne nedelje naprej Radio Slovenija vsako nedeljo oddaja sveto mašo. Maša je na sporedu ob 9. uri zjutraj, navadno po tretjem radijskem programu. Največkrat jo prenašajo iz cerkve Srca Jezusovega na Taboru v Ljubljani, enkrat mesečno tudi iz Maribora. Sveto mašo bodo prenašali tudi na srednjih valovih prvega programa Radia Slovenija.

EZOPOVE BASNI ZA DANAŠNJI ČAS

KATARINA MAHNIČ

O razpoznavnosti zla

Maček in kokoši

Maček izve, da na neki kmetiji obolevajo kokoši. Preobleče se v zdravnika, vzame ustrezne pripomočke in se odpravi tja. Na kmetiji začne spraševati kokoši, kako se počutijo. Skočijo mu v besedo in rečejo: »Dobro, samo če ti izgineš od tukaj!«

Maček in petelin

Maček ujame petelina in ga hoče pojesti, vendar z opravičljivim razlogom. Tako ga začne obtoževati, da zaradi njegovega kikirikanja ljudje ponoči ne morejo spati. Petelin se brani, da jim s petjem koristi, saj jih zbudi ob pravem času, da ne zamudijo vsakodnevnih dolžnosti. Maček ga nato obsodi, da greši, ker se druži z materjo in sestrami. Tudi na to obtožbo petelin odgovarja, da s tem le koristi svojim gospodarjem, saj jim kokoši zato znesejo mnogo jajc. Na koncu maček reče: »Čeprav si se izvrstno branil, nočem ostati lačen!« In ga požre.

Zanimivo je, da največ basni govori ravno o zlu. Skoraj vsaka žival, poleg drugih človeških lastnosti, posebej zlo. Še posebej lisica, maček, volk, kača, lev, orel... Legenda pripoveduje, da so bila Dobra dela tako šibka, da so jih Zla vedno premagala. Zato so Dobra odletela v nebo, poiskala boga Zevsa in ga prosila za nasvet, kako naj prihajajo med ljudi. Ta je odgovoril, naj prihajajo posamezno, ne vsa skupaj. Zaradi tega Zla dela, ki domujejo v bližini, neprestano napadajo ljudi. Dobra pa počasneje prihajajo z neba.

Zlo je povsod navzoče, tudi v vsakem izmed nas. To težko priznamo, čeprav se včasih zalotimo, da nekje

v svojih globinah privoščimo nesrečo, ki se je zgodila drugemu, nestrpno pričakujemo razvoj dogodkov, ki ne bo prizadel nas, snujemo majhna, podla maščevanja ali zakrknejo, ko se je treba postaviti v bran pred zlom. Tudi na zunaj je veliko lažje izpasti slab, saj tako drugi ne bodo preveč pričakovali od nas in nas bodo pustili pri miru. Mi pa se bomo lahko tolažili s tem, da takšni pač smo. Odločitev za zlo je namreč dosti lažja kot odločitev za dobro, pot nazaj pa težka za omahljivce.

Zlo je očitno, zlo je razpoznavno. A zlo ni vztrajno in neredko uniči samo sebe. Osupne in ohromi s svojo krutostjo, a prav tako vztrajnost njegovega zanikanja ohromi zlo. S tem se dobrota in zlo postavita v enakovreden položaj. Ker je boj dolg in zahteva mnoge žrtve, ne le v dobesednem pomenu te besede, smo velikokrat prepričani, da zmaga zlo. A če bi res bilo tako, svet več ne bi obstajal. Res so zlo izumili ljudje, a prav ljudem in le njim je dana moč, da ga zanikajo, uničijo, pozabijo.

Kot v današnjih basnih, zlo najprej napada zastrto, nosi prijazno preobleko in poskuša prepričati s sladkimi lažmi. Ko na tak način ne uspe, preide v odkrit napad. Zdaj je na vrsti obtoževanje, a le toliko, da si pomiri »vest«, kajti napade tudi, kadar ne najde nobene krivde. Njegova misija »odreševanja« se začne, saj je nekaj časa in na nek čuden način tudi zlo prepričano, da dela dobro, da je nepogrešljivo.

Če je človek do sebe in sveta vsaj približno razmišljujoč, kritičen in nepopustljiv, ni težko ločiti dobrega od zla. Malo težje pa je pozabiti na koristi in zlu na mamljive ponudbe odgovoriti: »Dobro se imam, samo izgini od tukaj!« (7)

Izredno versko in kulturno doživetje Slovencev v Stuttgartu

Na tiho nedeljo, 28. marca, je obiskala Slovence v Stuttgartu igralska družina Kulturnega prosvetnega društva Videm ob Ščavnici, da jim zaihra Meškovo igro o Kristusovem trpljenju, Pasijon. V dvorani pri cerkvi Sv. Krištofa v Stuttgart-Wangen je nastopilo v različnih vlogah nad 40 igralcev. V slikah o Kajnu in Abelu, Abrahamu in Izaku, Dobrem pastirju ter o dogodkih velikega tedna v Jeruzalemu, so nas igralci popeljali v zgodovino našega odrešenja. Svoje vloge so podali tako živo, da so blizu 300 gledalcev takoj osvojili, pa naj so bili igralci otroci, fantje in dekleta, možje in žene. Nekatere igralce bi lahko kar mirno šteli med profesionalce.

Za pripravo Pasijona sta se zavzeli gospa Miholič Anica, učiteljica v poklju, in gospodična Fleisinger Marija, obe iz Vidma ob Ščavnici. Za izvedbo v Stuttgartu je skrbela gđ. Fleisingerjeva, ker se gospa Miholičeva iz zdravstvenih razlogov ni upala na pot.

Takoj po prihodu jih je čakal zajtrk s kavo in pecivom, da so lahko čim prej odšli v Mercedesov muzej, kamor jih je pospremil rojak Domajnko Jože. Pa tudi že med potjo jih je spremljal naš delavec iz Stuttgarta,

gospod Vuk Anton, da šoferju ni bilo treba iskati kraja nastopa. Kosilo sta zavzeli rojakinji Pajk Marija in Kolbl Jožica pripravili kar v dvorani in po kratki vaji so goste že čakale naše družine, da jim ponudijo večerjo, prenočišče in zajtrk. V nedeljo dopoldne so si Videmčani ogledali mestno središče in muzej v starem gradu. Nedeljsko kosilo je bilo v Slovenskem domu. Čulumovi, ki imajo v mestu restavracijo Kronprinz, so pripeljali v dom toplo kosilo. Za postrežbo pa so skrbele rojakinje Tischler Fanika, Oblak Doroteja in Novak Cilka. Na ta način smo se izognili dolgemu čakanju v lokalu in vse je bilo bolj domače.

Naj omenimo, da je igralska skupina nastopila v Sloveniji že blizu 30-krat. Doživetje v Stuttgartu pa je bilo zanjo posebno prirčno, saj so komaj kje doživeli tako prisrčen sprejem in toliko ploskanja med posameznimi dejanji in zaključek nastopa. Tako so zatrjevali igralci sami.

Slovenci v Stuttgartu tega srečanja s prleškimi Videmčani ne bomo tako hitro pozabili. Zahvalimo se jim, da so se tako potrudili in se niso ustrašili dolge poti in napora.

Ciril Turk, župnik, v imenu obiskovalcev Pasijona

Se Kučanov prestol maje?

Lanski zmagi g. Kučana na predsedniških volitvah ni kaj očitati. Bila je prepričljiva in je večini Slovencev končno pokazala, kam sodijo: med tiste nekdanje komunistične dežele vzhodne in jugovzhodne Evrope, ki ne zmorejo preloma s komunizmom.

G. Kučan ni skrival svojih nazorov in svoje družbe. V vrhu volilnega štaba je imel človeka, ki je vodil po vojni pogrome zoper duhovnike. Če bi imel le malo smisla za politično higieno, če bi se mu le malo smilili nedolžno trpeči, ne bi kaj takega mogel storiti. S tem je prepričljivo pokazal svoj odnos do bližnje preteklosti. Nenazadnje pa za tiste, ki ga poznajo, tako ravnanje ni presenetljivo. Bil je največji politični ljubljenec Mitje Ribičiča. Nomen est omen.

Ob (navideznem?) padcu komunizma na Slovenskem je bilo v dobro obveščenihih krogih slišati, da so prejšnji oblastniki poskrili najmanj 400 milijonov dolarjev. Predstavljalimo si, da se bodo s tem zadovoljili, vendar se ropanje Slovenije nadaljuje. Državljanji Slovenije so o njem obveščeni predvsem preko tako imenovanih afer: Elan, Slov in sedaj goriški HIT. V ozadju teh malverzacij se vedno pojavljajo posamezniki, ki veljajo za najbolj predan kader predsednikove komunistične stranke. Ker ta še vedno obvladuje velik del občil, ni pravega odmeva v njih. Še več! Ta hitro reagirajo in lansirajo druga vprašanja, s katerimi zaposlijo ljudsko domišljijo: poslanske plače, rušenje gradenj, ogroženost slovenskega jezika... Na udaru je znova tudi javni državni tožilec g. Anton Drobnič, ki ga rdeči strahovito sovražijo. Nekaj obračunavanj je že preživel, čeprav se je proti njemu osebno angažiral tudi g. Kučan. Opazovalci političnega življenja v Sloveniji imajo vtis, da sta prav g. tožilec in minister Janša sedaj najbolj napoti komunistom. Glede ostalih si očitno ne delajo skrbi.

Te dni se bodo nadaljevale proračunske razprave. Bralce opozarjamo, naj jim po možnosti tenkočutno sledijo. Kako spretno se bodo izogibali bistva. Nič ne bo zahtev o dobrem gospodarjenju, ki je osnovno vprašanje. Zlasti ministrstvu za kulturo in znanost, ki ju vodijo komunisti, bosta prikazani kot največji žrtvi. Poglavitna proračunska požeruha bosta ministrstvu za obrambo in notranje zadeve. Nanju se bodo spravljal zlasti komunisti. O ogromnih sredstvih, ki so namenjena saniranju bank, stebri oblasti in moči nekdanjih in sedanjih rdečih oblastnikov, bodo pretežno tiho. Zakaj? Pa bi prav na tem primeru ljudem najlažje razložili, kolikšne žrtve bodo morali prispevati zaradi gospodarstva na podlagi Kardeljevih nauk. Namesto da bi bile banke v službi države in državljanov, bomo še leta vsi dajali denar bankam in podpirali rdeče! Razumite, če morete! Podpisani tega ne zmore. Zakaj tega nekatere stranke ne izrabljajo?

Zaradi vpletenosti komunističnih funkcionarjev, ki jih označujejo kot Kučanove kadre, v različne afere, bi v normalni demokratični državi pričakovali tudi politične posledice, ki ne bi mogle obiti prestola gospoda predsednika. Pri nas se kaj takega ne bo zgodilo. Stari »kameradi« še vedno trdno držijo skupaj. Policija in velik del pravosodja jih ščitita na vsakem koraku. Zato so vsak dan agresivnejši. Ker delajo tudi številne napake, se vseeno ni mogoče znebiti vtisa, da staro dokončno propada. Ne zaradi politične volje Slovencev, zaradi zgodovinske usode.

Viktor Renko

Predsednik Slovenskega raziskovalnega inštituta sklicuje

Redni občni zbor

v četrtek, 22. aprila 1993, ob 19. uri v prvem sklicu in ob 20.30 v drugem sklicu v Peterlinovi dvorani ul. Donizzetti 3 v Trstu.

Dnevni red:

1. Poročilo Upravnega sveta
2. Obračun 1992 in proračun 1993
3. Poročilo Nadzornega odbora
4. Potrditev pravilnikov
5. Predlog včlanjevanja Slori v okviru krovnih organizacij
6. Razno

Redni letni občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete

Vršil se je, 29. marca 1993, v Katoliškem domu v Gorici ob številni udeležbi predstavnikov včlanjenih društev, zborov in Ljudskega radia. O delovanju Zveze so poročali predsednik Damjan Paulin, tajnica Franka Žgavec, blagajnik Božidar Tabaj in Mauricijo Peric za nadzorni odbor. Občnemu zboru je predsedoval Marko Brajnik.

Predsedniško poročilo

Lansko leto je potekalo v znamenju dveh velikih kulturnikov, goriških skladateljev Vinka Vodopivca in Mirka Fileja. Spomnili smo se jih z različnimi pobudami ob 40. oziroma 30. obletnici smrti. Živela in delovala sta v težkih časih za našo narodnostno skupnost. Zelo dobro pa sta se zavedala, da je kulturna in duhovna rast tista gonilna sila, ki daje posamezniku in skupnosti smisel za obstoj in razvoj. Nista se omejila na kako teoriziranje teh načel, ampak sta zelo krepko in konkretno posegla v dogajanje in skrbela, da se je slovenska beseda in slovensko petje razlegalo, kjerkoli so za to bili pogoji.

Njuno delo se še danes zelo pozna, marsikje je tudi danes zelo otipljivo navdušenje in zagnanost za kulturno delo, tako značilni za goriška skladatelja. Tudi danes niso časi najbolj prijazni. V javnosti in v odnosu do javnih ustanov si raba slovenskega jezika utira pot z nepopisnimi težavami. Zelo očitno je to prišlo do izraza v treh slovenskih goriških občinah - Doberdolu, Sovodnjah in Števerjanu, ko so občinski sveti odobrili nove statute o delovanju uprav. Vsakemu pametnemu človeku se zdi naravno, da je v občinah, ki so skoraj izključno slovenske, možna uporaba slovenskega jezika. Temu pa ni bilo tako, saj je deželni nadzorni organ črtal vse postavke, ki govorijo o rabi slovenskega jezika. Samo poziv na upravno sodišče in odločen politični nastop sta preprečila tako nerazumljivo početje.

Za današnjo širšo družbo so značilni nekateri premiki, ki bodo prav gotovo imeli vidne posledice. Tudi naša narodnostna skupnost ni v tem izjema. Upada zaupanje do strank, vsak dan prihajajo na dan novi škandali in podkupnine, krepki se zahteva po koreniti družbeni obnovi, ki mora izhajati iz zdravih in nekompromitiranih sil.

Organizacije, ki imajo kot glavni cilj vrednotenje duhovnih in kulturnih dobrin, so poklicane, da se aktivno vključijo v ta obnovitveni proces.

Kulturne dobrine so bile vedno podlaga in pogoj za obstoj in razvoj za katerekoli narodnostne skupnosti. Slovenci smo narod z bogato kulturno tradicijo.

Mislím, da se vsi, ki smo se zbrali na tem občnem zboru Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici, dobro zavedamo pomembnosti vloge slovenske kulture. O tem pričajo ne kake izjave ali proglašaji, ampak resno, stalno in kvalitetno delo in ustvarjanje v okviru kulturnih organizacij, ki kapilarno krijejo goriški prostor.

Verjetno danes ni v naši sredi tako izrazitih mož, kot sta bila Vinko Vodopivec in Mirko Filej, je pa gotovo prisotna njuna zavzetost in veselje do kulturnega delovanja.

Pred kratkim so se obnovili pogovori med Slovenijo in Italijo za revizijo oziroma nadgradnjo osimskih sporazumov. Prejšnji sporazumi so pustili odprto marsikatero vprašanje, naše narodnostne skupnosti niso zadovoljili, saj niso prinesli bistvenih sprememb glede zaščitne zakonodaje. Sedanji pogovori zaenkrat potekajo prej v znamenju izsiljevanja od strani italijanske delegacije, kot pa v spoznanju in priznanju, da vprašanje poštetne in sprejemljive rešitve zahtev Slovencev, ki živimo v Italiji, ni več odložljivo in da ga je treba rešiti na podlagi standardov, ki jih je že osvojila Evropska skupnost. Vse kaže, da se bomo v tej zahtevi Slovenci tokrat predstavili enotno, saj so v teku pogajanja za sestavo enotnega besedila zaščitnega zakona. To bo vsekakor korak naprej, saj smo se v preteklosti predstavljali v italijanski parlament z različnimi predlogi. Tudi v Sloveniji imamo več prijateljev, ki bodo dosledno zagovarjali naša stališča in zahteve.

Za našo kulturno prisotnost je važno, da se čimprej izrečejo državni in deželni organi glede zakona, ki predvideva finančna sredstva za kulturne dejavnosti in strukture, in kot znano, bo z letošnjim letom prenehal veljati. Društva, ki so včlanjena v našo Zvezo, niso bila deležna kakih posebno otipljivih finančnih podpor, vendar jim to, kar prejemajo, daje možnost, da lahko redno delujejo in krijejo najnujnejše potrebe. Novi odbor naše Zveze si bo moral prizadevati, da bo čimprej prišlo do ponovnega financiranja deželnega zakona št. 46 iz leta 1991. Samo tako bo lahko naše delo potekalo nemoteno. Nismo sicer odvisni od deželne podpore, nam pa je v pomoč pri delu, pri katerem se moramo naslanjati predvsem na lastne moči.

Stanje dvoran na Goriškem je še vedno precej kritično. Trenutno sta uporabni samo Katoliški dom in župnijska dvorana v Štandrežu. V Števerjanu so dela v teku, Doberdob pa ne razpolaga s sredstvi, da bi lahko začel dela. Tudi v Podgori si prizadevajo, da bi usposobili župnijske prostore za kulturne in druge prireditve. Upajmo, da bosta letos deželna komisija in odbor upoštevala te potrebe.

Te dni so se začela tudi obnovitvena dela na celotnem kompleksu Katoliškega doma. Pričakujemo, da bo, ko bodo ta končana, tudi kaj prostora za našo Zvezo, da si bo lahko uredila primeren sedež. Tudi nekatera včlanjena društva imajo težave s sedeži. Ni namreč dovolj, da razpolagajo s prostori za razne vaje ali seje, treba je tudi, da imajo prostor, kjer po potrebi uradujejo, hranijo arhive in razne aparature, ki so danes nujne pri opravljanju kolikor toliko učinkovitega dela.

Delokrog naše Zveze in včlanjenih društev se stalno veča. Lansko leto je vstopilo v Zvezo društvo »Jadro« iz Ronk, ravno te dni je zaprosilo za sprejem društvo Sabotin iz Štavnice. V Rupi je iz zbora nastalo prosvetno društvo »Rupa-Peč«.

Odborniki poročajo o delovanju Zveze. Od leve blagajnik Božidar Tabaj, podpredsednica Franka Padovan, predsednik Damjan Paulin, tajnica Franka Žgavec in zapisnikarka Anka Černic

Med članicami naše Zveze prevladuje pevska dejavnost. Nekaj zborov se lahko pohvali z lepimi dosežki. Potrebna bi bila večja pripravljenost za sodelovanje pri pobudah, ki jih organizira naša Zveza. Nekateri zbori se s težavo odločijo za tako sodelovanje. Kaj se lahko doseže s skupnimi in združenimi močmi, smo pokazali pri postavitvi Vodopivčeve spevoigre Srce in denar, pri kateri je sodelovalo skoraj sto izvajalcev. Tudi dramska dejavnost se krepí. Poleg štandreške skupine, ki deluje že skoraj trideset let, uspešno nastopa tudi Oder 90. Še vedno pa je premalo predavanj in to na raznih področjih. Okrepitev goriškega društva bi verjetno prispevala, da bi to pomanjkljivost premostili. Pred nekaj tedni smo brali v Katoliškem glasu pismo, v katerem avtor ugotavlja, sicer na podlagi nezadostnih informacij, da se na Goriškem preveč ukvarjamo z glasbo, petjem in gledališčem. Zanimarjamo pa druga področja. To, kot sem že prej omenil, deloma drži; avtor pisma pa pozablja, da je v lanskem letu naša skupnost pridobila prostore v prvem nadstropju Katoliške knjigarne v Gorici, kjer se redno odvijajo razna srečanja s slovenskimi ustvarjalci, tako na literarnem kot na likovnem področju. Zveza sodeluje pri teh pobudah.

Če hočemo v naših prizadevanjih napredovati, moramo imeti primerne ljudi, sposobne kadre. Društveno delo zahteva več organizatorjev in animatorjev, pevske skupine zborovodij, dramske družine režiserjev in tako dalje. Zahvala in priznanje gre tistim, ki to že uspešno opravljajo, nekod se pa čuti pomanjkanje. Zveza ima v načrtu tečaj za mlade zborovodje. Več pozornosti bo treba posvetiti temu vprašanju, ki se ga ne da rešiti kar čez noč in zahteva stalen in strokoven pristop.

Zelo važno je tudi sodelovanje s kulturnimi ustanovami in skupinami v Sloveniji, na Koroškem, na Tržaškem in povsod tam, kjer so dani pogoji za sodelovanje. Mislím, da smo v preteklosti to uspešno opravljali in ustvarili pogoje, da se to lahko samo še okrepi.

Več naklonjenosti in pozornosti bi pričakovali od medijev obveščanja, ki večkrat prepovršno beležijo tudi zelo pomembne kulturne dogodke. Ob zaključku svojega poročila bi se rad zahvalil vsem odbornikom, ki so sodelovali pri vodenju Zveze, in zunanjim sodelavcem, ki so pripomogli, da je bilo delovanje naše kulturne organizacije uspešno za celotno slovensko narodnostno skupnost.

Občnega zbora Zveze so se tudi udeležili in pozdravili:

Vojko Stopar - Tajnik Zveze kulturnih organizacij Slovenije
 Marija Ferletič - Predsednica Sveta slovenskih organizacij
 Anton Lazar - Podpredsednik Združenja cerkvenih pevskih zborov iz Gorice
 Slavko Tomsič - Za Zvezo slovenskih kulturnih društev
 Marjan Breščak - Odbornik goriške občine
 Damjan Hlede - Predsednik Izvira
 Kazimir Humar - Predsednik Katoliškega tiskovnega društva
 Marjan Markežič - Predsednik Katoliškega doma

Občnemu zboru so izrekli voščila:

Zorko Harej - Predsednik Zveze cerkvenih pevskih zborov iz Trsta
 Janko Zerzer - Predsednik Krščanske kulturne zveze iz Celovca
 Nužej Tolmajer - Tajnik Krščanske kulturne zveze iz Celovca
 Aleksandra Devetak - Odbornica goriške pokrajine

Na občnem zboru je bila sprejeta prošnja Prosvetnega društva »Sabotin« iz Štavnice za vstop v Zvezo. Z novim društvom je število članic Zveze naraslo na 11.

Tajniško poročilo

Kulturno prosvetno delo, ki se odvija v okviru ZSKP na Goriškem, je tudi v pretekli sezoni bilo bogato in raznoliko. Posamezne članice, društva in zbori so bili vsestransko aktivni, kar bo razvidno tudi iz nocojšnjih poročil. Odbor se je sestel na devetih rednih sejah. Bogata kulturna sezona Zveze pa je sad skupnih prizadevanj. Za sabo imamo niz ustaljenih prireditev, ki jih Zveza redno organizira, poleg teh pa smo v pretekli sezoni dobršni del moči posvetili pripravi slovesnosti ob 40-letnici skladatelja Vinka Vodopivca, občasno pa pripravili ali sodelovali tudi na priložnostnih prireditvah.

Med ustaljene prireditve Zveze spada na prvo mesto revija Cecilijanka, ki je bila letos 34. po vrsti. Na reviji, ki se je odvijala 21. in 22. novembra 1992, v dvorani Katoliškega doma, je nastopilo 22 zborov z Goriške, Tržaške, iz Benečije, Kanalske doline, s Koroške ter iz matične domovine. Kot gost oz. predstavnik italijanskega združenja USCI je nastopil ženski zbor iz Romansa. Cecilijanka je bila tokrat posvečena V. Vodopivcu in Mirku Fileju ob 40-oz. 30-letnici njune smrti.

Tudi Koroški dnevi na Primorskem oz. Primorski dnevi na Koroškem so ustaljena oblika prireditev oz. kulturnih izmenjav, ki jih imamo redno s Krščansko kulturno zvezo iz Celovca. V tej sezoni so od 10. do 18. oktobra 1992 gostovali pri nas Korošci. Niz prireditev je obsegal:

10.10.92 - recital Indijanskih modrosti za slovenske srednje in višje šole, ki so ga pripravile koroške dijakinje v dvorani Katoliškega doma.

11.10.92 - nastop folklorne skupine Trta iz Žitare vasi, otvoritev razstave »Noša in oblačilna kultura pri Zilji« ter predstavitev knjige »Slovenska ljudska noša«, vedno v prostorih Katoliškega doma.

16.10.92 - srečanje glasbenih šol na Koroškem s SCGV Emil Komel in glasbeno šolo iz Žabnic.

17.10.92 - koncert MePZ Rož iz Št. Jakoba s Pesmijo upanja v štandreški cerkvi.

Ob tej priliki je Zveza izdala pri-

Razvejano, kapilarno, bogato in kvalitetno enoletno kulturno delovanje članic Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice

logo Katoliškega glasa s poročili in fotografijami o prereditvah.

Že vrsto let je Zveza z ZSKD in s Slovensko prosveto iz Trsta soorganizator Dneva slovenske kulture. Tudi letos je bila skupna prireditev v Katoliškem domu 8. februarja, sodelovali pa so MoPZ iz Gabrij in recitatorji novogoriškega gledališča. Slavnostni govor je imela prof. Marija Češčut.

V sodelovanju s Slovensko prosveto iz Trsta se redno odvija natečaj Mladi oder. Dramske skupine so bile nagrajene ob Prešernovem prazniku v Trstu.

Za predsednika občnega zbora je bil izglasovan Marko Brajnik

Višek delovanja v pretekli sezoni pa predstavljajo prav gotovo pobude, ki so nastale ob 40-letnici smrti vsestranskega kulturnega delavca in glasbenika V. Vodopivca. Kot zveza smo se zavzeli za izdajo njegovih posvetnih pesmi ter za odsko postavitev spevoigre »Srce in denar«. Izdaja pesmaric »Naša Soča« in »Moje gosli« so danes najbolj popoln prikaz Vodopivčevega posvetnega opusa. Pri izboru, notografiji, korekturah in likovni opremi so sodelovali Slavica Mlakar, Tadej Lenarčič, Mitja Gobec in Franko Žerjal.

Predstavitve pesmaric je bila v tej dvorani 24.9.92.

Osrednja prireditev naše Zveze je bila premiera spevoigre »Srce in denar« 7. novembra 92. Pod režijo Aleksija Pregarca se je zvrstilo na odru nad 60 mladih, ki so nastopili v solističnih vlogah ali v zboru, kot igralci in baletke ob spremljavi 20-članskega orkestra, ki ga je vodil Hilarij Lavrenčič. Za kulisami, pri režiji itd. pa je sodelovalo še 20 drugih članov. Skupno je projekt zahteval približno 100 ljudi. Spevnost, duhovitost in igrivost Vodopivčevih melodij, kvalitetna raven zborov, solistov in igralcev je navdušila občinstvo. Vodopivčeva spevoigra, sicer v veznih tekstih dopolnjena, za orkestracijo katere je poskrbel H. Lavrenčič, je v Gorici štirikrat do kraja napolnila dvorano Katoliškega doma.

S spevoigro je ansambel gostoval še v Braniku, Kopru in v Kulturnem domu v Trstu. Kljub napornemu delu je med vajami vladalo prijetno vzdušje, navezali smo nove prijateljske stike, marsikaj lepega nam bo ostalo še dolgo časa v spominu.

Naša Zveza je neposredno sodelovala tudi pri osrednji prireditvi v Kromberku, kjer jo je zastopal MePZ Rupa-Peč. V sklop Vodopivčevih prireditev sta bila vključena tudi koncert, ki ga je pripravilo društvo Podgora 27.9.92 v tamkajšnji cerkvi, ter revija nabožnih pesmi ZCPZ v štandreški cerkvi.

V pretekli sezoni je bila Zveza prvič soorganizator revije Primorska

Občni zbor je izvolil

Predsednika Zveze - Damjan Paulin

Nadzorni odbor - Marko Brajnik, Andrej Čevdek, Lucijan Pavio, Mauricijo Peric in Ivan Vogrič.

Razsodišče: Danjel Čotar, Ivo Kovic in Karlo Mučič.

Širši odbor Zveze sestavljajo po trije predstavniki vsake članice in na prvi mesečni seji izvoli ožji odbor.

poje in je imela v gosteh revijo, ki je bila 9. maja v dvorani Katoliškega doma.

14.6.91 je Zveza sodelovala z ZSKD na večeru posvečenem slovenskim puntarjem, pred odkritjem plošče na Travniku.

Sodeloval je tudi MePZ Lojze Bratuž.

V lanskem letu sta bila deležna nagrade ZKO Slovenije dva naša dolgoletna kulturna in zaslužna delavca, in sicer dr. Kazimir Humar z zlatim listom, gospa Ljubka Šorli pa s srebrnim.

Zbora L. Bratuž in Mirko Filej sta v pretekli sezoni obhajala 40. oz. 25. obletnico pevskega delovanja, za kar jim je bila podeljena Gallusova listina.

V zadnjem mesecu je Zveza v sodelovanju s Katoliško knjigarno pripravila predstavitev zbirke pesmi »Na Sveti Gori zvon zvonci«, 19. marca pa otvorila v galeriji Katoliške knjigarne razstavo pod naslovom »Srečanje desetih goriških umetnikov«.

Kljub intenzivnemu in rednemu delu odbora gre marsikatera potreba občasnoma v pozabo. Nedavno smo ugotovili, da je pri mlajših dirigentih precej zanimanja za zborovski tečaj, potrebe po vzgoji novih kadrov pa se kažejo tudi na dramskem področju. Velikokrat smo razpravljali o potrebi predavalne dejavnosti, ki je vse preveč občasna. Morda bi res kazalo sklicati širše srečanje na to temo.

Slovensko katoliško prosvetno društvo »Mirko Filej« - Gorica

Slovensko katoliško prosvetno društvo »Mirko Filej« je od zadnjega občnega zbora ZSKP organiziralo s Katoliško knjigarno predstavitev štirih knjig, in to v galeriji Katoliške knjigarne na Travniku v Gorici.

Prva predstavitev je bila novembra lani. Radoslava Pahor je govorila o svoji knjigi Moj brat Janko Vojko.

Profesor Tomaž Simčič je predstavil knjigo Krščanstvo in socialno gibanje Andreja Gosarja. Knjigo Pijem, torej sem? je predstavil dr. Anton Prijatelj. Ciklus predstavitev je zaključil Dušan Jelinčič z Biseri pod snegom.

Dramska dejavnost beleži bogato sezono. Skupina Oder 90 je od lanskega občnega zbora postavila na oder tri večja dela. Premiera Sieberjevega Svojejavčka je bila 24. maja 1992 v Katoliškem domu v Gorici. Delo je režiral Franko Žerjal, glasbeni del pa je prispeval Hilarij Lavrenčič. Svojejavčka smo ponovili še 7. junija na Plešivem, 16. junija na Humu v Brdih in 24. julija v Pevmi.

Na začetku letošnje sezone, v jeseni 92, je precej članov Odra 90 so-

delovalo pri Vodopivčevi opereti Srce in denar, ki jo je naša Zveza postavila na oder ob 40-letnici smrti skladatelja Vodopivca.

Mlajša skupina Odra 90 je med tem časom pod večšo roko Franka Žerjala naštudirala novo delo. Premiera Fodorove Mature je bila v Katoliškem domu v Gorici, 13. decembra 1992. Slednjo so ponovili še v Mačkoljah 31. januarja letos.

14. februarja pa je bila na vrsti tretja premiera Odra 90, in sicer Meškova drama Mati. Slednjo je režiral Kazimir Černic. To delo smo ponovili 7. marca v Števerjanu in 28. marca v Šmavru. V kratkem bomo z Meškovo Materjo gostovali še v Nabrežini in v Grgarju.

Enkrat tedensko sodelujejo člani

Katja Sfiligoj je seznanila občni zbor o delu goriškega društva »Mirko Filej«

Odra 90 na Ljudskem radiu v Gorici v oddaji Odrske izkušnje. Oddaje, ki jih pripravlja Anka Černic in so na sporedu vsak petek zvečer, so leposlovnega značaja. Dvajset oddaj je bilo posvečenih Franu Milčinskemu in njegovim Butalcem, dve oddaji sta bili posvečeni božiču na Slovenskem, ena bo postna, v ostalih pa bodo zaživele pravljice Svetlane Makarovičeve, ki so zbrane v knjigi Miška spi. Vseh oddaj je 37.

Na Prešernovi proslavi v Trstu je skupina Oder 90 prejela tudi letos priznanje v okviru natečaja Mladi oder za deli Svojejavček in Matura.

Prosvetno društvo »Podgora«

V okviru prosvetnega društva »Podgora« delujejo: otroški in mešani pevski zbor »Podgora«, pred kratkim ustanovljena moška pevka skupina »Akord« in dramska skupina.

Otroški pevski zbor »Podgora«, ki ga vodita Sabina Antoni in Kristina Kovic, deluje že vrsto let. Redno nastopa na miklavževanjih, na kome-moracijah pri spomeniku v Podgori 1. novembra in 25. aprila, na Mali Cecilijanki 8. decembra, na domači božičnici in 6. januarja na prazniku otrok v domači cerkvi in dvorani.

Naši mladi pevci so nastopali na miklavževanju še z igrico in baletom in gostovali so tudi v Selcah pri Ronkah. Tudi za veselo pustovanje so pripravili nekaj šaljivih prizorov. Predstavili so se v soboto, 20. februarja, na otroškem rajanju, ko smo imeli v gosteh tudi mladinski zbor iz Števerjana, in na pustno nedeljo, ko so gostovali še igralci štandreške dramske skupine s veseloigro »Dolžnost je dolžnost«. S petjem so sodelovali na akademiji ob Dnevu slovenske kulture v Podgori in na Plešivem.

V okviru PD »Podgora« deluje tudi sekcija glasbenega centra »Emil Komel« iz Gorice, ki šteje 10 gojencev.

Naše osrednje prireditve so bile:

Večer polifonske glasbe v mesecu avgustu v župnijski cerkvi, na katerem so poleg domačega mešanega zbora sodelovali še ženski pevski zbor Audite Nova iz Štarancana in Mešani pevski zbor Vox Julia iz Ronk.

V septembru smo imeli Vodopivčev proslavo, na kateri sta poleg našega zbora nastopila še moški zbor Provox iz Nove Gorice in mešani zbor Lipa iz Šempasa. Govornik je bil Jožko Kragelj. Na orgle je spremljal Hubert Bergant. Proslava je bila v režiji Janeza Povšeta.

Tudi letošnja božičnica Božja noč je bila v režiji Janeza Povšeta. Na njej so nastopili Otroški pevski zbor »Podgora«, Moška pevka skupina »Akord« in Pevski zbor »Podgora« v mešani in ženski zasedbi. Prizore so povezovali recitatorji dramske skupine iz Podgore.

Marca smo organizirali proslavo ob Dnevu slovenske kulture. Z recitalom in petjem smo se spomnili dveh goriških rojakov: pesnika Mirka Mazora in skladatelja Mirka Fileja.

Na akademiji so sodelovali mešani pevski zbor »Podgora«, recitatorji domače dramske skupine, mladinski zbor, moška pevka skupina Akord in govornik Jan Bednarik. Program smo ponovili na Plešivem, kjer se nam je pridružila še domača mladina z glasbenimi točkami.

Mešani pevski zbor »Podgora« je nastopil še:

V maju z združenimi slovenskimi zbori pri slovesni maši na Travniku ob obisku sv. Očeta v Gorici, na kulturnem večeru ob srečanju s krščanskimi demokrati v Šentjurju pri Celju, kjer so nastopili tudi člani zbora s spevoigro Za prazen nič. Zbor je pel pri službi božji v Slovenski Ponikvi in na reviji cerkvenih pevskih zborov v Mariboru. Maja je zbor nastopil še na Primorska poje v Renčah ter na koncertu Vodopivčevih skladb v Štandrežu. Zbor se je udeležil državnega tekmovanja v polifonski glasbi v Arezzu, ter imel svoj samostojni koncert polifonskih in narodnih pesmi v kraju Caprese Michelangelo. Ob priliki so si pevci ogledali Arezzo in Sieno.

Jeseni se je zbor udeležil zborovskega večera v Dornberku. Kot običajno je zbor sodeloval na svečanostih ob spomeniku v Podgori, 25. aprila in 1. novembra. 1. novembra je zbor pel tudi ob grobovih goriških slovenskih zaslužnih mož, ki so pokopani na goriškem pokopališču, v Mirnu in Medani.

Oktobra je zbor pel na koncertu v cerkvi Rožnenske Matere Božje v Trziču. Skupaj z moškim pevskim zborom Provox iz Nove Gorice je nastopil še na koncertih Vodopivčevih cerkvenih skladb v Grahovem in novembra v Nabrežini. Pel je na reviji pevskih zborov Cecilijanka in na reviji v čast svete Cecilije v cerkvi sv. Ignacija. V decembru je zbor nastopil v Trevisu na reviji božičnih pesmi, na božičnem koncertu v stolnici in v kinodvorani Verdi v Gorici.

Februarja je zbor pel v Katoliškem domu in se z glasbo poklonil goriškemu nadškofu, ki že deset let opravlja svoje delo v Gorici, marca v goriški stolnici ob prazniku patronov sv. Hilarija in Tacijana in na reviji Primorska poje 28. marca v Naborjetu.

Moška pevka skupina Akord, ki jo vodi Mirko Špacapan, je prvič nastopila v Gabrijah na predvolilnem srečanju somišljenikov SSK s Peterle-tom. Pevci so peli še na slovenski božičnici v goriški stolnici, na akademiji ob Dnevu slovenske kulture v Podgori in na Plešivem, na prireditvi ob Dnevu slovenske kulture v Pevmi, na reviji Koroška poje v Trbižu in na Primorska poje v Naborjetu.

Pevska skupina je tudi posnela Bratuževo skladbo Kraguljčki za oddajo o Lojzetu Bratužu, ki jo pripravlja RTV Slovenija.

Pevci so se udeležili tudi seminarja o vokalni tehniki, ki ga je vodila prof. Tanja Kuštrin.

Pevci pa se radi odrečejo aplavzu v dvorani in vsaj nekajkrat v letu so radi s tistimi, ki trpijo. Tako je tudi letos zbor pel na velikonočni pone-deljek pri sv. maši v psihiatrični bolnišnici in na srečanju s tamkajšnjimi bolniki, na božič pa v kapeli goriške bolnišnice.

V sodelovanju z domačim društvom Andrej Paglavc in drugimi organizacijami je društvo sodelovalo na manifestaciji Dan za Sočo, ki se je vršila v mesecu maju.

V sodelovanju z RTV Slovenija je zbor izdal kaseto Skrivnostno pismo, ki obsega polifonske in narodne skladbe.

Sabina Antoni je prebrala poročilo o prosvetnem društvu »Podgora«

Slovensko katoliško prosvetno društvo »F.B. Sedej« - Števerjan

Leto je za nami, pred nami pa obračun. Naše društvo je v pretekli sezoni veliko opravilo bodisi na kulturnem kot na pevskega področju. Naj takoj na začetku omenim delovanje mešanega pevskega zbora, ki je pod vodstvom T. Tozona in H. Srebernič zasidral veliko uspehov. Za veliko noč je naštudiral Gounodovo mašo v sol M, sodeloval je pri pastoralnem obisku sv. Očeta v naši deželi. Nastopil je na 3. reviji cerkvenih pevskih zborov v Mariboru v sodelovanju z mešanim zborom Lubnik iz Škofje Loke. 17. maja je zbor pel na reviji Primorska poje v Ilirski Bistrici. 24. maja pa je skupaj z zborom Lubnik pel Gounodovo mašo in velikonočne pesmi v cerkvi na Travniku. Zbor je lansko sezono zaključil s koncertom v Sedejevem domu v sodelovanju z dekliškim zborom »Alenka«. Letošnjo pevsko sezono je zbor začel z nastopom na reviji Vodopivčevih pesmi v Štandrežu, ki je bila 18. oktobra lani. Med glavne točke spadajo še nastop na Cecilijanki in sodelovanje nekaterih pevcev pri opereti »Srce in denar«. Za božič je zbor naštudiral »Limbachejevo mašo« s trobili, katero je ponovil 10. januarja letos na Kostanjevici. 17. in 24. januarja je zbor snemal prav to mašo za slovensko postajo Radio Trst A. 19. marca je zbor nastopil na reviji Primorska poje v Sovodnjah.

Poleg mešanega zbora uspešno deluje v okviru društva tudi otroški zbor pod vodstvom Valentine Humar in g. župnika A. Lazarja. V zadnjih letih zborček sodeluje pri nastopih glasbene šole. Pel je pri zaključnem nastopu in 20. decembra na božični glasbene šole. Redno sodeluje na Mali cecilijanki. 20. februarja letos je zborček pel na pustovanju v Podgori, 21. marca pa je nastopil na reviji »Pesem mladih« v Trstu in se tu zelo dobro izkazal.

Naša kulturna dejavnost pa se ne zaustavi samo na pevskega področju; društvo izdaja svoj list Števerjanski vestnik, ki je v zadnjem letu izšel štirikrat. Naš list prinaša vaše novice in podrobneje poroča o delovanju društva. Vsaka številka prinaša tudi duhovno misel, ki nam jo posreduje naš župnik. V roke ga dobijo vse števerjanske družine, Slovenci na Goriškem, Tržaškem in širom po svetu. List bo z letošnjim letom spremenil naslovno stran, kar boste opazili s prihodnjo številko.

V okviru našega društva uspešno deluje tudi glasbena šola. Obiskuje jo 8 gojencev, ki pridno vadijo kla-

Delovanje števerjanskega društva »F.B. Sedej« je orisala Franka Padovan

vir in kitaro, zraven pa še spoznava osnove glasbene teorije. Pripravljajo se za samostojne in skupne nastope doma in v sodelovanju z drugimi oddelki glasbenega centra »Emil Komel« iz Gorice.

Zelo pomemben pa je prav gotovo naš Festival, ki je bil lani dvaindvajseti po vrsti. Potekal je 4. in 5. julija. Udeležilo se ga je 27 ansamblov, ki so prišli vsi iz naše matične domovine Slovenije. V teh dneh je izšel razpis 23. Festivala, ki bo letos potekal 3. in 4. julija.

Na novo oživeli Mladinski krožek ima predvsem namen, da združuje mlade sile in utrjuje prijateljske vezi med samimi mladimi. Tako so 1. in 2. avgusta lani šli na Beljaško žegnjanje, od 14. do 17. avgusta pa so se podali na Bled na kratke počitnice. 13. septembra so organizirali izlet v Benetke, 20. septembra pa izlet

v Postojnsko jamo in Predjamski grad. 15. decembra 92 so priredili kulturni večer na gorsko temo. Povabili so Hilarija Lavrenčiča in Klavdija Perica, ki sta predvajala diapozitive o Julijskih Alpah. 29. decembra so se podali na zimovanje v Kranjsko Goro. 31. januarja je mladinski krožek organiziral izlet na sneg v Badkleinkirchheim, 5. marca pa so povabili v goste znanega slovenskega alpinista Petra Podgornika, ki je predvajal diapozitive o svojih odpravah na znane hribe.

Tudi samemu odboru društva ne zmanjka dela. Organiziral je veliko kulturnih večerov. Na zahvalno nedeljo popoldne se je vršil v Sedejevem domu kulturni program, ki so ga oblikovali »Kamniški koledniki«. Sledila je tombola in martinovanje za vse udeležence. 6. januarja letos smo priredili božičnico v cerkvi, pel je zbor »Ars Musica« iz Gorice. Koncertu je sledila novoletna tombola. 7. marca letos smo povabili v goste dramsko skupino »Oder 90« iz Gorice, ki se nam je predstavila z dramo »Mati«. Tudi ta večer je potekal v Sedejevem domu in je priskrbel veliko publike.

Otroci so se pripravili na Miklavžev prihod z igrico »Miklavž prihaja«, ki sta jo zrežirali Franka Padovan in Cristina Corsi. Za to igrico je mala dramska skupina prejela priznanje Mladi oder v Trstu.

Društvo je 9. oktobra lani imelo svoj redni občni zbor, na katerem je bil izvoljen nov odbor.

Prosvetno društvo Rupa-Peč

V razdobju enega leta je prosvetno društvo Rupa-Peč veliko opravilo tako na pevskega kot na kulturnem področju.

Naj začnem kar z našim tradicio-

Prosvetno društvo »Rupa-Peč« je predstavila Damjana Čevdek

nalnim Praznikom frtalje, ki se je v lanskem letu razširil kar na štiri dni. 25. aprila je kot vsako leto nastopila dramska skupina iz Štandreža z igrjo Dolžnost je dolžnost. Naslednjega dne je bil na programu nastop mladinskih pevskih zborov Štmaver in Rupa-Peč. Sledilo je že tradicionalno tekmovanje v pripravi najboljše frtalje. V petek, 1. maja, sta nastopila dva mešana pevska zbora, in sicer iz Mirna ter iz Štandreža. Častni govornik je bil Ivo Jevnikar.

31. maja je mešani pevski zbor nastopil na reviji Primorska poje v Renčah, 14. junija pa se je skupaj z moškim zborom Mirko Filej iz Gorice spomnil 30-letnice smrti profesorja Mirka Fileja. Program dobro uspelega koncerta je obsegal Filejeve pesmi.

Mešani pevski zbor je sodeloval tudi ob prihodu svetega očeta v Gorici in Ogleju.

Zadnji nastop v sezoni 1991-92 je bil na sovedenjskem vaškem prazniku, in sicer 24. junija. Poleti je društvo organiziralo izlet v Prago, ki je trajal od 27. do 30. avgusta. 27. sep-

tembra pa smo pevci skupaj z drugimi vaščani in g. Humarjem poromali na Ptujsko Goro. 20. septembra je zbor sodeloval na Vodopivčevi proslavi v Kromberku, 24. septembra pa spremljal predstavitev Vodopivčevih zbirk in Goriškega letnika 1992 v Katoliškem domu. 27. septembra je bila v Rupi blagoslovitev novih barvnih oken, ki jih je svoji rojstni vasi poklonil g. Andrej Kosič. Ob tej priliki je društvo pripravilo program, da se je tudi tako v imenu vseh vaščanov lahko zahvalilo g. Kosiču.

Dne 18. oktobra je zbor nastopil na koncertu cerkvenih pesmi Vinka Vodopivca v župnijski cerkvi v Štandrežu, 21. novembra pa na reviji Cecilijanka. 14. in 15. novembra je društvo organiziralo martinovanje z blagoslovitvijo pridelkov in kmečkega orodja. 31. oktobra je zbor pel v Gonarsu pri spomeniku padlih.

28. novembra je mešani zbor iz Vrtojbe organiziral koncert, na katerem sta poleg vaškega zbora nastopila tudi mešani pevski zbor Rupa-Peč in zbor iz Dobove. Prijateljsko srečanje treh zborov se bo ponovilo 4. julija 1993, v Dobovi.

Društvo je 4. decembra, kot vsako leto, pripravilo miklavževanje. Dobro se je izkazal otroški pevski zbor, ki je pod vodstvom Tanje Kovic nastopil tudi na reviji Mala cecilijanka.

Mešani zbor je 26. decembra nastopil na božičnici v goriški stolnici, kjer je predstavil tri Filejeve pesmi. Naš zbor je skupaj z mešanim pevskim zborom iz Mirna nastopil na božičnici na Mirenskem Gradu, 17. januarja pa pripravil skupni koncert božičnih pesmi v sovedenjski župnijski cerkvi. 31. januarja je zbor nastopil na reviji Sovodenjska poje in dobil tudi priznanje za zvesto sodelovanje.

7. februarja je društvo organiziralo izlet na sneg v Badkleinkirchheim,

Prosvetno društvo »Štandrež«

deloval s petjem pri sv. maši sv. Očeta v Oglejski baziliki 30. aprila popoldan. V soboto 2. maja so zbori skupno peli pri sv. maši na Travniku v Gorici. Po tej slovesnosti je naš zbor imel še to čast, da je pel sv. očetu med češčenjem rožnega venca v stolni cerkvi v Gorici skupno z enim italijanskim zborom.

1. maja se je zbor predstavil občinstvu v Rupi na Prazniku frtalje. 16. maja so pevci gostovali v Marezigah pri Kopru na vsakoletni reviji Primorska poje. 7. junija je zbor nastopil na vaškem prazniku »vržot«.

V začetku septembra je zbor organiziral izlet v Žabnice. 18. oktobra je ZSPZ organizirala v župnijski cerkvi v Štandrežu koncert Vodopivčevih pesmi, katerega se je udeležil tudi naš zbor. Nastopil je tudi 21. novembra v Katoliškem domu v Gorici na reviji Cecilijanka in 27. novembra v cerkvi sv. Ignacija na italijanski cecilijanki. 26. decembra je zbor nastopil na slovenski božičnici v stolni cerkvi v Gorici pod vodstvom Tiziana Zavavlav, ki je z novim letom prevzela vodstvo zbora, tako da je 10. januarja letos zbor imel samostojen koncert božičnih pesmi v Ronkah na povabilo tamkajšnjega društva »Jadro«. V soboto, 3. aprila, je zbor gostoval v Podnanosu na reviji »Primorska poje«.

Lani je naše društvo organiziralo tradicionalni Praznik špargljev zadnji dve soboti in nedelji v maju. V nedeljo, 24. maja, se je na ploščadi predstavil plesni klub »Pepelka« iz Nove Gorice, in sicer z dvema točkama: prvo so izvedli osnovnošolski otroci v obliki skupnega plesa, druga skupina pa je predstavila standardne latinske-ameriške plesne. Na sporedu je bila tudi ritmična-baletna skupina iz Štandreža. Deklice so se pod vodstvom prof. Nataše Sirk in Kristine Marušič izkazale v ritmičnih vajah ter v bolj razgibanem plesu.

Naslednjo nedeljo, tj. 31. maja, je program predvideval nastop štandreškega mladinskega zbora, mešanega pevskega zbora »Rupa-Peč« ter dramsko skupino. Zaradi slabega vremena so kulturni program prenesli na četrtek, 4. junija, v župnijsko dvorano. Nastopila sta mladinski ter mešani pevski zbor; sledilo je nagrajevanje slikarskega ex-tempore. Večer je še obogatila dramska skupina z enodejanko »Obravnava«. Delo je priredila in režirala Mira Štrukelj. Letos bo Praznik špargljev potekal 29. in 30. maja ter 5. in 6. junija.

Društvo je organiziralo tudi več družabnih večerov.

Dramski odsek prosvetnega društva »Štandrež« je prejel priznanje Mladi oder, ki ga podeljujeta Slovenska prosveta iz Trsta in Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice.

Leto dni je preteklo in programa v posameznih področjih društva Štandrež ni manjkalo.

Člani dramske skupine so 25. aprila lani nastopili na Prazniku frtalje v Rupi z enodejanko »Dolžnost je dolžnost«. Isto točko so ponovili 7. junija v Štandrežu na vaškem prazniku »vržot«, ki ga je priredilo društvo O. Župančič. 10. julija je dramska skupina odigrala celovečerno komedijo v štirih dejanjih »Gospa ministrica« v Cerovljah pri Mavhinjah na Tržaškem. Člani dramske skupine so sodelovali pri postavitvi spevoigre »Srce in denar« ob spominu na 40-letnico smrti Vinka Vodopivca.

Novost v dramski dejavnosti je bila ustanovitev mlajše amaterske skupine, ki je pod vodstvom Emila Aberška in s pomočjo Božidarja Tabaja postavila na oder Medvedovo spevoigro »Rendez-Vous«. Za glasbeni del igre je poskrbel Ivan Mignozzi, ki je tudi avtor glasbe. Premiera je bila 24. oktobra v župnijski dvorani v Štandrežu in je žela veliko uspeha. Igrro so še ponovili v Katoliškem domu, 25. oktobra, 15. novembra v Mavhinjah pri Trstu, 29. novembra ponovno v Štandrežu, 7. februarja v Marijinem domu v Trstu, 28. februarja v Mačkoljah, 28. marca še v Ricmanjih ob prazniku sv. Jožefa.

Člani »starejše« dramske skupine so se predstavili domačemu občinstvu 16. januarja '93 v župnijski dvorani v Štandrežu. Za to priliko so odigrali Goldonijevo komedijo v dveh delih »Sluga dveh gospodov« v režiji Emila Aberška. Delo je bilo izbrano namenoma, ker so s tem hoteli proslaviti 200-letnico smrti znanega beneškega komediografa Carla Goldonija. Igrro so ponovili 17. januarja, prav tako v Štandrežu, 31. januarja v Katoliškem domu ob dnevu katoliškega tiska, 12. februarja v Saležu pri Trstu na povabilo tamkajšnjega društva Rdeča Zvezda ter 13. februarja v Šempolaju. Na pustno nedeljo, tj. 21. februarja, je dramska skupina odigrala komedijo »Dolžnost je dolžnost« v Podgori.

Tudi na pevskega področju ni manjkalo delovanja. Mladinski pevski zbor je pod vodstvom Elvire Chiabai nastopil 25. junija v dvorani župnijskega doma v Štandrežu. Spored je obsegal tudi zaključni nastop gojencev glasbene šole, ki spada pod Center za glasbeno vzgojo Emil Komel v Gorici. Mladinski zbor je še nastopil 18. oktobra v župnijski cerkvi na koncertu Vodopivčevih pesmi, 8. decembra na Mali cecilijanki, 26. decembra na slovenski božičnici v stolni cerkvi v Gorici ter 7. januarja v domu za ostarele v Ločniku. Tu so se dekleta predstavila s pevskim in recitativnim programom v slovenščini in italijanščini.

Tudi mešani pevski zbor »Štandrež« je imel precej razgiban program. Naš pevski zbor je skupno z drugimi slovenskimi in italijanskimi zbori so-

O delovanju prosvetnega društva »Štandrež« je prebral poročilo Martin Marušič

katerega se je udeležilo veliko številno mladih.

27. februarja so mladi Rupenci in Pečani pod vodstvom Irene Ferlat pripravili Prešernovo proslavo z naslovom Intervju Prešernu. Na priveditvi je nastopil domači pevski zbor, sledil pa je pravi intervju pesniku Prešernu z vmesnimi recitacijami. Kulturni večer je zaključil pevski zbor Rupa-Peč, seveda s Prešernovo Zdravljico.

Zadnji nastop mešanega pevskega zbora Rupa-Peč je bil na reviji Primorska poje na Proseku.

Ljudski radio

Slovenski odsek Ljudskega radia je redno deloval vse leto. Dobili smo nekaj novih sodelavcev, ki pa so po večini iz Slovenije. V tem letu smo imeli na razpolago 12 sodelavcev, ki znajo voditi oddaje v režiji; tistih, ki pomagajo pri telefonu, pri stranskem mikrofoni in v diskoteki, je bilo kar 27. Nazadnje imamo še nekaj stalnih sodelavcev ali skupin, ki oddaje že prej snemajo na trak, drugi jih posredujejo naravnost iz studia ob pomoči tehnika-režiserja, spet drugi jih le napišejo in jih potem berejo naši napovedovalci. Med temi, velja omeniti predvsem dve oddaji: Tednik Ljudskega radia, za katerega skrbi Janez Povše in je bil na vrsti že 24-krat, ter Sobotna srečanja, ki jih pripravljajo člani Kluba izobražencev iz Nove Gorice in so bila v preteklemu letu na sporedu 38-krat. Skupinsko so sodelovali še Goriški skavti in gledališka skupina Oder 90.

Skozi celo leto so slovenske oddaje potekale vsak dan od 19.30 do 22. ure. Zaradi dobre razpoložljivosti so-

in prav toliko kaset, kar pomeni približno 20.000 pesmi in skladbic.

V preteklem letu smo se znašli precej v stiski z blagajno. Umrila je namreč zvesta poslušalka, ki nas je s svojimi prispevki večkrat rešila iz zagate. S prošnjo smo se obrnili na Zvezo in prosili za primerno pomoč. Odbor Zveze se je hitro in ugodno odzval na prošnjo ter nam nakazal vsoto, ki nas je rešila iz stiske. Poravnali smo dolg, ki smo ga nakopili v zadnjih letih za nakup kaset in plošč, dali smo izdelati reklamno nalepko v slovenščini, preostanek podpore pa bomo upravljali na najboljši način. V imenu vseh sodelavcev se Zvezi še enkrat zahvaljujem, da je pozitivno ocenila naše delo in ga otipljivo podprla.

Kot zanimivost naše skupine bi nazadnje omenil še trenja, ki se neizogibno pojavijo na sejah med sodelavci. Na eni strani smo starejši, na drugi strani mlajši; eni smo iz Gorice, drugi iz Nove Gorice. Tisti, ki smo iz Gorice, smo navajeni kot manjšina živeti pod nekim pritiskom, mladina v Sloveniji pa tega ni doživela in ne pozna. Zato vidi v radiu predvsem zabavo, zase in za poslušalce. Na žalost nekateri sodelavci tudi trmasto vztrajajo pri tej svoji ozki viziji. Drugi pa gledamo na delo pri radiu kot na neko poslanstvo; želimo si čim več govornih oddaj in sploh, da bi bile vse oddaje usmerjene v potrditev nekih vrednot, ki so ogrožene: narodnost, materin jezik, pravice manjšin. To delo hočemo tudi opravljati na krščanski podlagi, kakor je zapisano v združnem pravilniku. Ako bi to odpadlo, bi v delu za radio, ki ga opravljamo z ljubiteljskim navdušenjem, ne videli več pravega smisla.

Slovensko katoliško prosvetno društvo »Hrast« - Doberdob

21. in 26. aprila 1992, se je odvijal Praznik pomladi. V gosteh smo imeli folklorno skupino Tehnik iz Škofje Loke. V večernih urah pa sta se zvrstila ansambla Zupan in Furlan.

Zbor je sodeloval pri maši na Travniku ob obisku sv. očeta. Mešani pevski zbor je 9. maja pel v Kobaridu na reviji Primorska poje, 17. maja je nastopil na otvoritvi novih prostorov Kmečke obrtne hranilnice iz Doberdoba. 27. maja je društvo organiziralo klavirski večer domačih glasbenikov Lucije Lavrenčič in Suzi Ferfaglia.

Od 17. do 23. avgusta so se v Žabnicah odvijali že tradicionalni študijski dnevi mešanega pevskega zbora. V gosteh smo imeli profesorja Aljošo Starca s Proseka.

Zbor je 13. oktobra pel v Štandrežu na Vodopivčevi proslavi. Meseca novembra smo imeli v župnijski dvorani skupno s SSO razstavo iz prve svetovne vojne. Pri otvoritvi je sodeloval tudi zbor. 22. novembra je zbor nastopil na reviji Cecilijanka. 29. novembra pa je imel koncert v Romansu. 5. decembra pa smo imeli v župnijski dvorani miklavževanje. Tudi letos je bila naša mladinska dramska skupina deležna nagrade Mladi oder.

18. decembra se je zbor napotil v Log pod Mangartom, kjer je sodeloval pri maši, nato pa je še imel koncert božičnih pesmi.

Naslednjega dne je zbor sodeloval na božičnici v župnijski dvorani v Doberdoba skupno v drugimi vaški-

O društvu »Hrast« iz Doberdoba je spregovoril Mavricijo Peric

mi organizacijami. Člani in pevovodja zbora Hrast so sodelovali pri oblikovanju operete Srce in denar.

Pevski zbor »Lojze Bratuž«

Mešani pevski zbor »Lojze Bratuž« je po lanskem občnem zboru sodeloval pri slovesni sv. maši ob papeževem obisku, najprej v Ogleju, nato na Travniku.

Sledile so priprave na revijo Primorska poje. Nastopili smo v Ilirski Bistrici. Predstavili smo se s programom pesmi Ubalda Vrabca in z nekaterimi priredbami ljudskih pesmi, ki jih je napisal naš dirigent prof. Stanko Jericijo.

Meseca junija smo v dvorani Katoliškega doma sodelovali pri proslavi v spomin na tolminski punt. Med drugimi smo zapeli tudi Vrabčevo skladbo »Na goriškem Travniku«, ki jo je skladatelj napisal prav za naš zbor.

Konec junija smo šli na izlet v Slovenijo. Tu smo si ogledali Stiški samostan, Kostanjevico na Krki, Pleterje...

Jeseni smo sodelovali pri koncertu Vodopivčevih skladb v Štandrežu, nato pa smo nastopili na Cecilijanki in na reviji cerkvenih pevskih zborov v Kulturnem domu v Trstu.

Nekateri člani našega zbora so sodelovali pri opereti »Srce in denar«, tako v zboru kot tudi v ritmični skupini in v posameznih vlogah.

Naš zadnji nastop je bil v soboto, 13. marca, na reviji Primorska poje v Ilirski Bistrici s programom priredb iz narodne in ljudske zakladnice.

Zbor »Lojze Bratuž« je prejel Galusovo priznanje Zveze kulturnih organizacij Slovenije za 40-letno uspešno delovanje.

Miloš Čotar podaja poročilo o nastopih mešanega pevskega zbora »Lojze Bratuž« iz Gorice

Moški pevski zbor »M. Filej« iz Gorice

V minuli sezoni je bilo delovanje moškega zbora »M. Filej« naslednje:

a) pred poletnim premorom lani je zbor dne 9. maja sodeloval na reviji Primorska poje v Katoliškem domu v Gorici.

b) sledil je 14.6. koncert ob 30. obletnici smrti profesorja Mirka Fileja v sodelovanju z mešanim zborom »Rupa-Peč«, prav tako v Katoliškem domu v Gorici.

Zbor je maja '92 sodeloval na koncertu v okviru papeževskega obiska. Po poletnem premoru je zbor najprej sodeloval pri proslavi ob 40-letnici smrti Vinka Vodopivca v cerkvi v Štandrežu. 22. februarja je sledil nastop na tradicionalni Cecilijanki v Katoliškem domu v Gorici. Ob tej priliki je zbor prejel tudi Galusovo priznanje za 25 let delovanja.

Po novem letu je 14.2. sledilo za nas prav tako običajno sodelovanje pri maši vzhodnega obreda, tokrat v števerjanski cerkvi. Zadnji koncert zbora pred današnjim zasedanjem je bil 20.3. v Boljuncu pri Trstu, kjer smo nastopili na reviji Primorska poje.

Pevski zbor načrtuje v sezoni 1992-93 še samostojni koncert maja meseca na Koroškem ter julija nastop na koncertu v Algheru (Sardinija).

O moškem zboru »Mirko Filej« iz Gorice je poročal Andrej Čevdek

Slovensko kulturno rekreativno društvo »Jadro« - Ronke

V marcu 1992 je potekal tečaj-predavanja o estetiki ter prva skupinska razstava šestih slovenskih slikarjev z Laškega (Beccia, Devide,

Karlo Mučič poroča o delovanju društva »Jadro« iz Ronk

brat in sestra Meterc, Lakovič in Vintin), v občinski knjižnici v Ronkah. Dne 29.4. pa je potekalo srečanje s profesorjem Hijacintom Jusso o slikarstvu in čebelarstvu. V maju sta se zaključila tečaja slovenščine, eden nadaljevalni, drugi pa za začetnike. Udeleženci so kot novost imeli na razpolago tudi avdiovizualni pripomoček. Uspel je tudi četrti tečaj klekanja, ki se je zaključil v juniju z običajno razstavo na sedežu društva. V juniju je izšla tudi peta številka zbornika JADRO, ki povezuje Slovence v Laškem in odpira dialog z večinskim narodom. Društvo je prejelo nagrado iz sklada Dušana Černeta.

Ob večeru narodnostnih skupnosti v Trziču smo se predstavili z recitali in poezijami. Vedno v juliju smo gostili skupino otrok iz pobratene občine Metlika, za katere smo poskrbeli tudi za zabavo in rekreacijo.

Organizirali smo tudi tradicionalni poletni predšolski tečaj za otroke, ki obiskujejo osnovno in srednjo slovensko šolo, in smo izpeljali akcijo, namenjeno vsem staršem, ki bi lahko vpisali otroke v prvi razred osnovne šole. Jeseni smo se srečali s prof. Krasuljo Simoniti, nekdanjo učiteljico v naših krajih v povojnem času, in s popotnikom dr. A. Furlanom. Leto se je zaključilo z miklavževanjem, kjer so sodelovali otroci iz vrta, osnovne šole in mladinska dramska skupina iz Podgore.

V letošnjem januarju smo v župnijski cerkvi v Ronkah organizirali božični koncert in povabili mešani pevski zbor »Štandrež«. V dvorani občinske knjižnice v Ronkah je društvo priredilo 12. marca proslavo ob Dnevu slovenske kulture, na kateri so sodelovali zbor iz Devina, gledališka umetnica Mira Sardoč in Sergij Verč.

30. literarna nagrada »Vstajenje« za leto 1992

Komisija literarne nagrade »Vstajenje«, ki jo sestavljajo prof. Zorko Harej, prof. Martin Jevnikar, urednik Mladike Marij Maver, pesnica Ljubka Šorli (upravičeno odsotna) in pisateljica Zora Tavčar, se je sestala dne 6. aprila 1993 na sedežu Slovenske prosvete v Trstu in pregledala 24 knjig, ki so jih v preteklem letu izdali zamejski in zdomski ustvarjalci: pesniki, pisatelji in znanstveniki. Po temeljiti presoji se je soglasno odločila, da podeli literarno nagrado »Vstajenje« romanu *Sneg na zlati veji*, ki ga je napisal tržaški pisatelj Igor Škamperle in je izšel 1992 pri ZTT v Trstu v zbirki Devin 4.

Roman se vredno vključuje v najboljše tradicijo slovenske tržaške proze. Pisatelj pripoveduje o svoji mladosti in šolanju do diplome in o

srečavanju s planinami od slovenskega in francoskega gorskega sveta do južnoameriških Andov in himalajskih osemtisočakov. Avtor zna pripovedovati realistično nazorno, jezikovno sproščeno in vsaki vsebini ustrezno. Kaže čut za skrivnost bivanja, ki se dviga k občudovanju stvarstva in posebej gorskega sveta. Delo kaže kulturno zrelost, umetniško čutenje in etični posluš.

Podelitev nagrade bo v ponedeljek, 19. aprila, na večeru Društva slovenskih izobražencev.

Denar za nagrado je spet velikužno podelila Hranilnica in posojilnica na Opčinah, za kar se ji odbor iskreno zahvaljuje.

Za literarno nagrado »Vstajenje« M. Jevnikar

Romanje v Velesovo, na Brezje in Bled

Iz podatkov, ki smo jih prejeli, je razvidno, da se bo v ponedeljek, 26. aprila, odpeljalo s Tržaškega v Velesovo, na Brezje in Bled sedem avtobusov romarjev.

Štirje avtobusi so že polni. V avtobusu, ki bo pobral romarje Marijine družbe z ulice Risorta na trgu Oberdan in v Sv. Križu, je še deset mest prostih. V avtobusu, ki bo pobral romarje v Dolini, Boljuncu, na Proseku in Kontovelu, je še šest mest prostih. V avtobusu, ki bo pobral romarje pri Sv. Ivanu, Sv. Jakobu in v Barkovljah, pa je še petindvajset mest prostih. Ti trije zadnji avtobusi bodo odpeljali iz prvega kraja ob 6.30.

Italijo pretresa huda politična in moralna kriza

(nadaljevanje s 1. strani)

ODLOČNE ZAHTEVE PO PRENOVI

V težavah so se tako znašle predvsem vladne stranke, najbolj pa socialistična in demokristjanska. Zato je povsem razumljivo, da se je tudi cerkvena hierarhija znašla v položaju, ko ni mogla več se zgolj omejevati na vpljudne pozive k spoštovanju moralnih načel tudi v javnem življenju, ampak je vse, zlasti še Krščansko demokracijo odkrito in neposredno pozvala, da mora prenoviti svoje vrste in se posloviti od v škandale vpletenih predstavnikov, če želi še nadalje ohraniti položaj stranke, v kateri se uradno prepoznavajo italijanski katoličani. V tem smislu je spregovorila italijanska škofvska konferenca in za njo še posamezni krajevni škofje. Pri nas smo v zadnjem času slišali v tem pogledu zelo odločne besede videmskega nadškofa Battistija.

Pretekli teden se je oglasila tudi »Vita nuova«, glasilo tržaške škofije. Njen glavni urednik don Latin je v daljšem uvodniku razpredel misli o vlogi in poslanstvu stranke krščanskih demokratov DC. Nato se sprašuje, ali bo lahko to vlogo še naprej obdržala. Med drugim piše: »Pozor! no sledimo naporom vsedravnega tajnika Martinazzolija in njegove skupine po prenovitvi stranke, vendar menimo, da mora biti volja po prenovi ne samo resnična, ampak tudi vidna, posebno še na periferiji. Zato tudi na krajevni ravni pričakujemo odločne in konkretne znake takojšnje preнове.«

Gornje besede so vsekakor na mestu. Mi bi k njim dodali le še to željo, da bi se omenjeni znaki preнове konkretno opazili tudi na področju načelnih in konkretnih stališč do temeljnih pravic slovenske narodnostne skupnosti pri nas in še zlasti v Trstu. Kar Slovence zelo moti pri stranki DC, je to, da v teh obmejnih pokrajinah ne vodi neke svoje avtonomne politike do manjšine, ampak se defenzivno pusti pogojevati od nacionalističnih stališč krajevnih dejavnikov, med katere lahko štejemo tudi nekatere njene notranje struje. Ali bo DC našla toliko moči v sebi, da bo tudi v konkretnih situacijah dosledna svojim deklariranim načelom in se v duhu časa prenovila tudi na področju odnosov do pravic slovenske manjšine.

Škof Bellomi o škandalu podkupnin

V svoji velikonočni homiliji v stolnici sv. Justa je tržaški škof Lorenzo Bellomi zelo ostro nastopil proti podkupninam in podkuplencem. Slednje ima za »žive grobove«, ki so taki postali zaradi človeške hudobije. Pojav korupcije je pravo uničevalno taborišče, v katerem se nahajajo razvajenci, trdosrčneži ter sužnji materializma in potrošništva. Po besedah škofa Bellomija je rešitev edinole v vstalem Kristusu, pod pogojem seveda, da se človek kesa in spreobrne. Prav v času, ko se razširjajo utrujenost in pesimizem, pa je Cerkev poklicana, da pokaže znake upanja in vstajenja. Osebe, ki se ukvarjajo s politiko, pa morajo biti zdrav kvas: brez slednjega namreč ni pravega prekrvašenja, torej ni prave preнове politike in družbe.

Skavtski križev pot

Tudi letos se je na veliki petek na Repentabru odvijal tradicionalni skavtski križev pot. Iz Rima, kjer je na študijskem izpopolnjevanju, se je za to priložnost med mlade vrnil bivši repentabski župnik in duhovni vodja tržaških skavtov g. Tone Bedenčič. Pomagal mu je sedanji repentabski župnik g. Ivan Florjanc. Križevoga pota se je udeležilo veliko število mladih, tako skavtov kakor tudi takih, ki niso člani skavtske organizacije.

Kako bo z Llyodom

Še vedno je negotova usoda tržaškega Llyoda. Kaže, da bo le prišlo do privatizacije. Pri slednji naj bi sodelovala družba Friulia.

Stane Raztresen osemdesetletnik

Na velikonočni ponedeljek je slavil visoki življenjski jubilej znani igralec Stane Raztresen. Rodil se je leta 1913 v Tolminu. Že pred vojno je bil član Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani, od leta 1945, ko se je preselil v Trst, pa je bil član Slovenskega stalnega gledališča, kateremu je dal neizbrisni pečat. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo našega lista.

Umrl je Veljko Pavletič

V četrtek smo pospremili na švedsko pokopališče pokojnega Veljka Pavletiča, dolgoletnega učitelja in šolskega ravnatelja.

Trezen in razsoden človek, je bil priljubljen kot učitelj in spoštovan kot ravnatelj. Zadnja leta je bil v glavnem doma v Šklednju, kjer so mu bile v družbo dobre knjige.

Gospo Ondini, sinu Igorju in hčeri Tamari ter ostalim sorodnikom izrekamo globoko sožalje.

Publikacije krožka Virgil Šček

Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček iz Trsta je leta 1991 začel z izdajanjem koristnih pripomočkov za javne delavce pri nas. Tako so tistega leta izšle že 4 brošure.

Pred kratkim pa so izšle še tri publikacije iz te zbirke. Z datumom november 1992 je izšel zelo obsežen deželni urbanistični zakon v dvojezični obliki. Prevedla ga je Maja Korovec. Uporabljeno izrazoslovje je za naše razmere novost, ker se delno oddaljuje od terminologije, ki jo pri nas običajno uporabljamo. Decembra 1992 pa sta izšli še dve brošuri iz omenjene zbirke. Prva prinaša v dvojezični obliki novi deželni zakon o Krasu ter spremne dokumente. Zakon je prevedel Marijan Bajc, ostale tekste pa Maja Lapornik. Druga publikacija pa prinaša vse tiste odlomke iz statutov krajevnih uprav v naši deželi, ki upoštevajo manjšinsko stvarnost.

mab

Kasacijsko sodišče o rasizmu v Trstu

Danes bo kasacijsko sodišče obravnavalo zahtevo po sojenju prof. Samu Pahorju izven tržaškega mesta. Pahorjeva odvetnika Bogdan Berdon in Jože Škerk namreč trdita, da vzdušje v Trstu ni primerno zaradi nacionalistične, rasistične in protislovenske kampanje nekaterih krogov. Berdon in Škerk tudi ostro kritizirata tržaško pravdninstvo, ki trdi, da v Trstu ni protislovenskega vzdušja. Odvetnika podrobno naštevata vrsto netočnosti, polresnic in neresnic, ki dokazujejo, da je pravdninstvo zelo površno obravnavalo problem.

Nabirka za Katoliški tisk 1993

- župnija Mačkolje 275.000 lir.

OBVESTILA

V nedeljo, 18. aprila, bo slovenska maša ob 17.15 v bolnici na Katinari.

Slovensko deželno gospodarsko združenje vabi na 18. redni občni zbor v nedeljo, 18. aprila 1993, v kongresni dvorani Tržaškega velesejma.

Marijina družba Marije Milostljive v Trstu vabi vse svoje članice ter druge žene in dekleta na duhovno obnovo, ki bo v Marijinem domu, ul. Risorta 3 od četrta, 22. do nedelje, 25. aprila. Vodil bo provincial slovenskih minoritov p. Maks Klanjšek.

Urniki govorov: ob 8.00 in 17.15.

Berite tudi katoliški GLAS

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
KRSTNA UPRIZORITEV

Milan Kleč

Vsega je kriva Marjana Deržaj

Režija Dušan Mlakar

Premiera: v petek, 16. aprila, ob 20.30 - ABONMA RED A
Ponovitve: v soboto, 17. aprila, ob 20.30 - ABONMA RED B
v nedeljo, 18. aprila, ob 16.00 - ABONMA RED C
v torek, 20. aprila, ob 16.00 - ABONMA RED I
v sredo, 21. aprila, ob 16.00 - ABONMA RED H
v četrtek, 22. aprila, ob 16.00 - ABONMA RED I
v soboto, 24. aprila, ob 20.30 - ABONMA RED F
v nedeljo, 25. aprila, ob 16.00 - ABONMA RED G

Stališče SSK do referendumov

Slovenska skupnost vabi svoje volivce, naj na aprilskih ljudskih glasovanjih izrečejo svoj NE predlaganim volilnim reformam, ki gredo v smer večinskega sistema (glasovnica RUMENE barve). Glede ostalih referendumov SSK prepušča izbiro volivcem.

O potrebnosti preustroja sedanje volilne zakonodaje v Italiji lahko razmišljamo tako ali drugače, saj smo s sedanjim položajem lahko upravičeno nezadovoljni, vendar je vsaka volilna reforma, ki ne predvideva zjamčenega zastopstva narodnih manjšin oziroma z novimi »volilnimi pragovi« celo onemogoča njihovo prisotnost v izvoljenih telesih, hudo krivična. Če na referendumih zmaga DA, bo večinski sistem brez vsakega popravka izredno zmanjšal možnosti za prisotnost slovenskih predstavnikov — tako Slovenske skupnosti kot ostalih strank. Zato slovenska stranka nikakor ne more podpreti takega načrta.

Tako stališče je sprejelo deželno tajništvo SSK na zasedanju, ki je bilo 17. marca v Nabrežini. Ob ljudskih glasovanjih stranka običajno ni zavzemala stališč, saj je v naravi ljudskega glasovanja, da se ljudje izrečejo o posameznih vprašanih neposredno, brez strankarskih posrednikov. Vprašanje zjamčenega zastopstva pa je za nas tako življenjskega pomena, da je jasno stališče potrebno.

Umrl je slikar Stane Meterc

Prejšnji mesec je v Ronkah umrl znani laški slovenski slikar Stane Meterc. Rojen je bil v Ribnem ob Bledu leta 1927. Osnovno šolo je obiskoval v Zabrežnici, gimnazijo pa na Jesenicah. Z družino se je leta 1945 preselil v Ronke oziroma Solechiano, kjer se je poročil z domačinko.

V slikarski umetnosti se je izpopolnjeval pri slikarju Jemcu (leta 1942-44), razstavljal pa je začel leta 1946. Samostojno se je predstavil v Ljubljani, na Jesenicah, v Celovcu, New Yorku, Rimu, Vidmu, Trstu, Imperiji, Tržiču, Gradežu, Celju, Novi Gorici in Šempolaju. Sodeloval je tudi na skupinskih razstavah v Gradežu in Ronkah. Zadnjič je razstavljal marca 1992 v občinski knjižnici v Ronkah na skupinski razstavi šestih slovenskih umetnikov z Laškega, ki jo je organiziralo društvo Jadro.

S svojo plodno ustvarjalnostjo in bogato paleto barv je povečeval lepote narave, predvsem kamnito bogastvo Krasa v različnih letnih časih. K.M.

Romanje v Rim iz Tržaške

Tudi slovenski verniki iz tržaške škofije se bomo udeležili srečanja s svetim očetom v Rimu v soboto, 15. maja.

Za potovanje v Rim so na voljo razne možnosti. Slovenski duhovniki smo se odločili za naslednjo varianto.

Četrtek, 13. maja 1993: zjutraj odhod z avtobusom iz Trsta. Postanek v Firencah. V Rimu razmestitev po sobah v hotelu, večerja in počitek.

Petek, 14. maja: z vodičem ogled Rima.

Sobota, 15. maja: dopoldne sv. maša v baziliki sv. Petra, potem srečanje s svetim očetom. Popoldne prosto.

Nedelja, 16. maja: odhod iz Rima. Sv. maša v romarski cerkvi »Madonna delle Vertighe« pri Arezzu. Kosilo pri Firencah. Zvečer doma.

Potovanje z udobnimi avtobusi. V Rimu bivanje v hotelu I. kategorije. Sobe z dvema posteljama. Za enoposteljno sobo doplačilo. Hrana od večerje prvega dne do kosila zadnjega dne.

Stroški: 435.000 lir. Ob vpisu se da na račun 200.000 lir, ostalo do 1. maja 1993.

Vpisovanje: do 5. aprila, če ne bo že prej napolnjen avtobus. Vpis pri svojem duhovniku ali naravnost pri Stanku Zorku v Rojanu, ki daje tudi vsa pojasnila. Tel. 41-46-46 (ob uri kosila ali večerje).

Romanje v Rim in obisk k sv. očetu

Štiri škofije naše dežele bodo 15. maja vrstile obisk sv. očetu Janezu Pavlu II., ki je lansko pomlad obiskal naše kraje.

Organizatorji in voditelji romanja so sporočili sledeče:

- romanje bo trajalo tri dni - od 14. do 16. maja;
- iz Gorice bo odpotoval tudi avtobus za slovenske romarje dekanije Štandrež.
- vpisujejo vsi slovenski duhovniki, lahko pa se vpišete pri g. Karlu Bolčini (tel. 390610 med 18.30 in 20. uro).
- voznja z avtobusom, prenočišče v Rimu v dvoposteljni hotelski sobah.
- cena: 280.000 lir, ob vpisu predplačilo 50.000 lir.
- v Rimu skupna sv. maša, srečanje s sv. očetom, ogled mesta Rima. Priložnost za nakupe in sprostitve.
- vpisovanje se zaključuje 20. 4.

Tokrat imamo romarji zopet izredno priložnost za obisk večnega mesta in srečanje s sv. očetom. Zaradi velikega zanimanja vpisujemo tudi na upravi našega lista, na Placuti št. 18.

Obvestilo

Do 25. aprila traja v Nabrežini razstava šestih izrednih slik križevoga pota iz leta 1800, štirih slik slikarke Klavdije Raza ter niza fotografij Roberta Daneva. Na ogled je tudi več kot 200 pirhov, ki so jih okrasili umetniki Bogomila Doljak, Andrej Kosič, Tatjana Floreancig, posamezniki in učenci šol iz Rojana, Šempolaja, Nabrežine, Devina in z Opčin ter otroci otroškega vrtca.

Letno zborovanje Slovenske katoliške akcije v Argentini

Kristus - luč narodov

V nedeljo, 21.3., je bilo v Slovenski hiši v Argentini letno srečanje članov Slovenske katoliške akcije v Argentini.

Po maši je vse navzoče pozdravil predsednik SKA, g. Milan Magister. Najprej se je v imenu SKA, post festum, zahvalil za skrb, požrtvovalnost in učenje Kristusovega nauka g. Jožetu Kastelicu, msgr. Janezu Hladniku in msgr. Antonu Oreharju, »saj se slovenska verska skupnost v Argentini ohranja po njihovi jasnovidnosti.«

Geslo letošnjega dela SKA — Kristus — luč narodov je geslo 34. svetovnega evharističnega kongresa, ki bo potekal letos v Španiji. Tudi na ta način se SKA v Argentini pridružuje kongresu. »Naš narod doma in narodi v Argentini naj spoznajo, da je edina prava luč Kristus. Zato pojdemo ob težavah,« je poudaril g. Magister, »iskat luč v evangelij.«

Sledila so poročila o delovanju posameznih vej SKA v preteklem letu. Zveza katoliških mož šteje 41 članov, ki sodelujejo na vseh področjih dušnega pastirstva: tisk, dušnopastirski sklad, Vincencijska konferenca, živ rožni venec, skrb ob službi božji in za Slovensko hišo, sodelovanje na duhovnih vajah.

Zveza katoliških žena ima 41 članic in vrši svoj apostolat, po besedah njene predsednice, prvenstveno v družinskem okolju. Delo v slovenskem okolju je vezano na pomoč v slovenskih šolah in ob slovenskih prireditvah, molitev za Slovenijo, skrb za razširjanje slovenskega verskega tiska, živ rožni venec, udeleževanje duhovnih vaj.

V letošnjem letu se želijo še posebej posvetiti tistim, ki so potrebni pozornosti (bolni, ostareli).

Zveza katoliških fantov vsako leto organizira kandidatski tečaj za svoje člane. Prizadevajo si zlasti za tiho delo v verski skupnosti. Njihovo vodilo v letošnjem letu pa bodo besede Lojzeta Grozdeta, za katerega priznanje mučeništva in proglastev blaženštva bodo še posebej molili.

Zveza katoliških deklet si v svojem notranjem delu prizadeva za osebno rast, v zunanem delu pa opravlja dnevno člansko molitev, zvesto obhajanje spokornih dni in dnevo zbranosti, skrb, da bi si dekleta pridobila močno vero. V letošnjem letu si bodo prizadevala za širjenje dobrih knjig med članicami, razširjale bodo vabila k duhovnim obnovam ter bodo pripravljene za delo v okolju.

Po poročilih se je predsednik SKA zahvalil za delo v preteklem letu in hkrati izrazil prošnjo za nadaljnje so-

delovanje. »Ker je današnja katoliška Cerkev pred velikimi nalogami in izzivi, se bo SKA vključila v novo evangelizacijo.«

Ob tem bodo naloge SKA temeljile predvsem na pismu slovenskih škofov, v katerem govorijo o novi evangelizaciji.

G. Magister je v svojem govoru tudi orisal trenutek v slovenski skupnosti. Ugotovil je, »da se povezuje s Slovenijo krepki, kar zahteva, da kot skupnost in kot posamezniki izvršujemo poslanstvo v luči nove evangelizacije. Kot kristjani smo dolžni sodelovati v politiki, ne smemo pa s tem zanemariti dela na verskem področju.«

»Organizirali smo se zaradi nas samih, da smo se versko in narodno ohranili in to danes še vedno drži.«

Med prizadevanje SKA v letošnjem letu je zlasti skrb dobremu tisku, organizaciji romanj (da bi privabili tudi oddaljene in razseljene Slovence) ter poudarjena skrb za lastno in kulturno ustvarjalnost (tisk, prireditve). Vsekakor nam pričujoče zborovanje Slovenske katoliške akcije v Argentini dokazuje, da je Slovenska skupnost v Argentini živi del slovenskih kristjanov.

Vsem, ki so omogočili pot v Argentino, se iskreno zahvaljujem: Katoliški glas, Mohorjeva družba v Celju, Mladika, Izvršni svet Kranj, Koteks, Mercator, g. dr. nadškof Alojzij Šuštar. Še posebej pa se zahvaljujem g. dr. Janezu Grilu, Andreju Pozniču in g. Bečanu za njihov trud.

Jelka Razpotnik

»Med nami« - glasilo slovenske skupnosti v Rimu

Tako se glasi bilten, ki občasno povezuje rimske Slovence. Prinaša razne novice, obvestila. Izhaja že 29 let.

V zadnji številki, med drugim, bemo, da se je Slovenik obogatil z novimi orglami iz Slovenije ob priložnosti »zgodovinske letnice slovenskega naroda, ko si je 25. junija 1991, po demokratični poti izbral samostojnost in mu je 13. januarja 1992 Sveti Sedež priznal suverenost...«

Nove orgle dopolnjujejo tako razne umetniške objekte, prisotne v tem papeževem zavodu, in ki jih razni obiskovalci lahko občudujejo.

V Buenos Airesu umrl prof. Vinko Brumen

V slovenske srednje šole v Gorici se je za vedno vpisal tudi prof. Vinko Brumen, in sicer zato, ker je bil pod zavezniški prvi ravnatelj slovenskega učiteljskega. Bil je čas, ko so partizanske oblasti bojkotirale slovensko šolstvo, in je bil potreben določen pogum, da si sprejel mesto na slovenski šoli in še posebej vodilno mesto ravnatelja. To je storil prof. Vinko Brumen.

V maju 1945 se je umaknil iz Slovenije in šel v begunstvo v Italijo. Od tu je avgusta 1945 prišel v Gorico na pobudo dr. Alfonza Čuka, ki je Brumna priporočil ameriškemu poročniku Simoniju. V pismu je zapisal: »Dovoljujem si vam predstaviti pravkar iz Riccioneja dospela dr. Antona Kacina in dr. Vinka Brumna.« Oktobra 1945 je Brumen prevzel vodstvo učiteljskega in bil po potrebi tudi za profesorja (pedagogika, filozofija). Na tem mestu je ostal do septembra 1947, ko se je Gorica vrnila pod italijansko upravo in so učno osebje - nedržavljane odstavili. Njegovo mesto ravnatelja je prevzel prof. Josip Nemeč.

Ob odhodu iz Gorice je prof. Bru-

men odšel v Argentino in se ustavil v Buenos Airesu.

Rojen v Prekmurju leta 1909, je dokončal univerzo v Ljubljani in se posebej posvetil filozofiji in pedagogiki. Obema je ostal zvest vse življenje. Začel je z doktorsko tezo o Blažetu in Nežici in nadaljeval svoja pedagoška in filozofska zanimanja v Argentini. Drugo njegovo zanimanje je bil Janez Ev. Krek. O njem je že imel pripravljen 5. zvezek zbranih spisov, toda že tiskano knjigo so leta 1941 uničili Nemci v Celju. Kreku pa je ostal zvest tudi v Argentini ter izdal o njem knjigo Srce v sredini (1968). Mislim, da je to knjiga o Kreku, ki te najbolj prevzame. Morada jo bodo v Sloveniji ponatisnili. S filozofskega in pedagoškega področja je izdal vrsto knjig in člankov, ki so izšli tudi v knjigah: Naš in moj čas (1980) in Argentinski spisi. Umrl je 25. marca po daljši bolezni.

Goriški Slovenci mu bodimo hvaležni posebno za to, ker je v težkih letih 1945/47 prevzel odgovornost za naše učiteljske in ga s profesorskim zborom uspešno vodil ter ga izročil novim rokam, ko se je polegla gonja proti »fašističnim kolaboracionistom«. Naj mu bo lahka argentinska zemlja in Bog bogat plačnik.

K. Humar

**Katoliški
glas
bomo izboljšali
tudi
s Tvojo
pomočjo!**

G. Mirko Zorn, devetdesetletnik

Dne 2. aprila je obhajal svojo 90-letnico življenja župnik v pokoju g. Mirko Zorn, ki biva že več let pri Marijinih sestrah v Gorici. Sestre so skupaj z njim v svojem domu kar najlepše obhajale ta življenjski jubilej, predvsem s sv. mašo, pri kateri je jubilat somaševal, ker zaradi bolnih nog ne more več sam maševati.

G. Mirko Zorn je doma iz Prvačine. Kot duhovnik je bil najprej kaplan v Cerknem, potem kot župnik v Mirniku, nato v Orejmu, odkoder je moral bežati, ker so mu partizani grozili s smrtjo. Nato je šel v Karnijo in po upokojitvi prišel v Gorico.

G. Mirkotu voščimo vse dobro in veliko božje pomoči, da bo lažje prenašal svojo starost. Za vse njegovo duhovniško delo pa naj prejme bogato plačilo pri Bogu.

c.k.

Ljudski radio

TEDNIK LJUDSKEGA RADIA

četrtak 20.30
nedelja 19.30 (ponovitev)

- Pritiski na Ukrajino ali nerazumnost ZDA
- Spopad med Kučanom in Drnovškom je dejstvo
- Mario Segni v bistvu rešil volivce DC
- Slovensko manjšinsko politiko prehitava čas

Čestitke

Družino Franke in Branka Terčič je osrečila prvorojenka Liza.

Srečnima staršema čestita sekcija SSK Števerjan z najboljšimi voščili.

★

Zveza slovenske katoliške prosvete čestita odbornici Franki Padovan in soprogu Branku ob rojstvu prvorojenke Lize.

Karel Mihael Attems

Slovenske pridige

Predstavitve bo v petek, 23. aprila, ob 18.30 v dvorani Pokrajinskega muzeja na Goriškem Gradu.

Ob prisotnosti avtorice Lojzke Bratuž bodo o delu govorili Breda Pogorelec, Luigi Tavano in Marko Kravos.

Kulturni dom - Gorica
Založništvo tržaškega tiska
Katoliška knjigarna

Radio Trst A

Spored od 18. do 24. aprila 1993

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Mehiški orek«. 11.00 Za smeh in dobro voljo. 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Janez Povše: Izzivi in pozivi Marjana Rožanca. 15.30 Krajevne stvarnosti. 17.00 Šport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija po letu 1945. 9.00 10 minut z... 9.10 »Ljubi... ne ljubi«. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. 12.00 Kamen in sonce. 12.40 Primorska poje. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 Nagradna abeceda. 15.10 Nikoli ni prepozno za učenje. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Alpe-Jadran.

Torek: 8.10 Zvočna ropotarnica. 9.30 Glasbene novice. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. 12.00 Nepoznani planet Zemlja. 12.20 Made in Italy. 12.40 Primorska poje. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Jože Babič: »Rosa L. - kronika o neki revolucionarki«.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev. 9.30 Revival. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. 12.00 Male skrbi - veliko veselje. 12.40 Primorska poje. 13.20 Na goriškem valu. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Tihotapstvo, ropi, krivolovi in druga hudodelstva ob meji.

Četrtek: 8.10 Obtoženci 2. tržaškega procesa. 9.30 Revival. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. 12.00 Moja srečanja z ljudmi v stiski. 12.40 Primorska poje. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 »Vaš Pepi in papači«. 18.30 Blues.

Petek: 8.10 Okno na Arbat. 9.00 Literarni utrinek. 9.10 Orkestralna glasba. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. 12.00 Alpe-Jadran. 12.30 Slovenska lahka glasba. 12.40 Primorska poje. 13.30 Iz preteklosti v sedanost. 14.10 Otroški kotiček: »Barvna šahovnica«. 14.30 Od Milj do Devina. 15.00 Made in Italy. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.00 Bučanje himalajskih hudournikov. 10.10 Koncert v gledališču Miela v Trstu. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. 12.00 Tarzajanski glas - Oddaja iz Rezijske. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Ciril Zlobec: »Italijanska srečanja slovenskega pesnika«. 15.20 Glasba za vse okuse. 16.00 Šaljivo - resno. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Janez Povše: Izzivi in pozivi Marjana Rožanca.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Poduredništvo: Trst, ul. Donizetti, 3
Tel. 040/370846 - Fax 040/633307
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzetta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1200 lir

Letna naročnina: Italija 50.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 1000 lir, k temu dodati 19% IVA

SKD HRAST

vabi v Doberdob na tradicionalni

PRAZNIK POMLADI

v nedeljo, 18. aprila 1993

Nedelja, 18. aprila

ob 15. uri: Otvoritev

ob 16. uri: EX TEMPORE za vrtec, osnovno in nižjo srednjo šolo

ob 17.30: Koncert godbe na pihala s Proseka

ob 19. uri: Ples ob zvokih ansambla HAPPY DAYS

Deloval bo dobro založen buffet s pristinimi jedmi na žaru in z domačo kapljico; na ogled bo tudi razstava.